

ANTAGEN AV KOMMUNFULLMÄKTIGE
NOVEMBER 2015

Översiktsplan för Bestorp

Vilka har arbetat med översiktsplanen

Översiktsplanen för Bestorp är upprättad inom miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens översiktsplaneavdelning. Ansvariga tjänstemän är kommundirektör Joakim Kärnborg, samhällsbyggnadsdirektör Anna Bertilson och översiktsplanechef Fanny Wahlqvist.

Politiskt har arbetet letts av kommunstyrelsens planeringsutskott.

Arbetet har i huvudsak bedrivits av projektledare/planförfattare

Matilda Westling, översiktsplanerare (projektledare och planförfattare)

Jonathan Turner, översiktsplanerare (projektledare och planförfattare)

Arbetet har bedrivits i projektform och i projektgruppen har förutom ovanstående ingått:

Anders Lindholm, teknik- och samhällsbyggnadskontoret

Elinor Josefsson, teknik- och samhällsbyggnadskontoret

Eleonor Mörk, teknik- och samhällsbyggnadskontoret

Erik Adolfsson, teknik- och samhällsbyggnadskontoret

Birgitta Danielsson, teknik- och samhällsbyggnadskontoret

Jonas Sjöholm, teknik- och samhällsbyggnadskontoret

Gunnar Öfvingsson, teknik- och samhällsbyggnadskontoret

Gunnar Lönn, teknik- och samhällsbyggnadskontoret

Roger Björk, miljökontoret

Mathias Hult, bygglovskontoret

Gunnar Elfström, stadsantikvarie

Kristina Karlsson, kommunlantmäteriet

Christer Gunnarsson, omsorg och skola

Malin Hansander, teknik- och samhällsbyggnadskontoret

Urban Ritzén, Tekniska verken

Patrik Oxelgren, räddningstjänsten

Joar Hjertberg, räddningstjänsten

Särskilt framtagna underlag och utredningar, medverkande konsulter

Arkeologisk förstudie för planområdet utförd av Östergötlands länsmuseum, Kjell Svarvar med bidrag av Anders Persson

Trafikanalys, Anders Lindholm, Tyréns AB

Skiss korsningspunkt rv 23/34, Johan Swärd, Tyréns AB

Färdsättsanalys – tid, kostnader, miljö och hälsa, Occas AB, Daniel Malmqvist

Utvecklingskisser över utvalda delområden utförda av White arkitekter, Linda Moström och Sofia Hydén

Bedömning av bärande väggkostnader, Elise Ryder Wikén, Metria AB

Översiktlig geoteknisk utredning utförd av Stadspartner AB, Lisa Björk

Layout, kartor och illustrationer: Birgitta Hjelm, teknik- och samhällsbyggnadskontoret

Tryck: Elanders Sverige AB, 2015.

Foto: Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

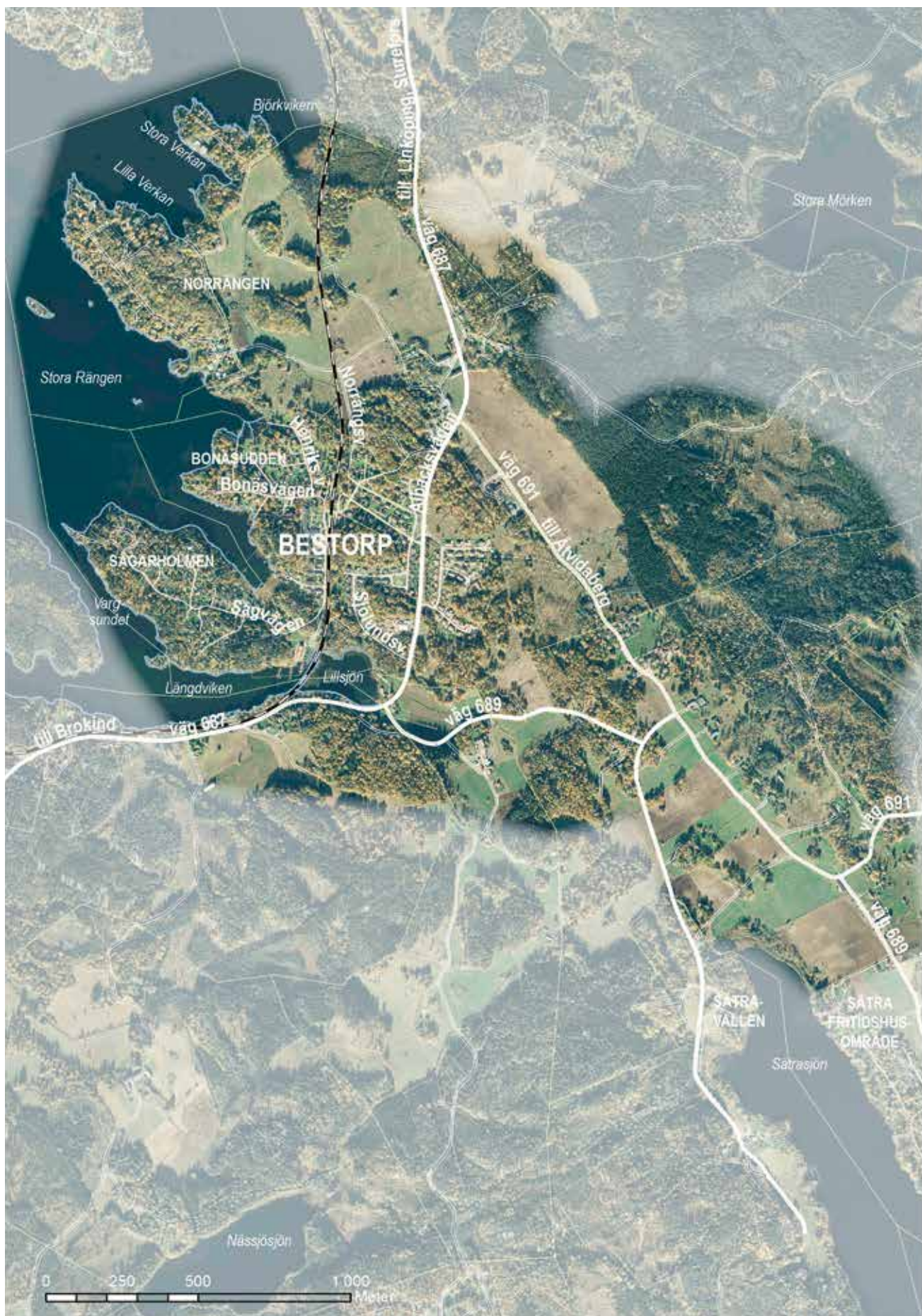
Dnr: Ks 2012-558

Tack!

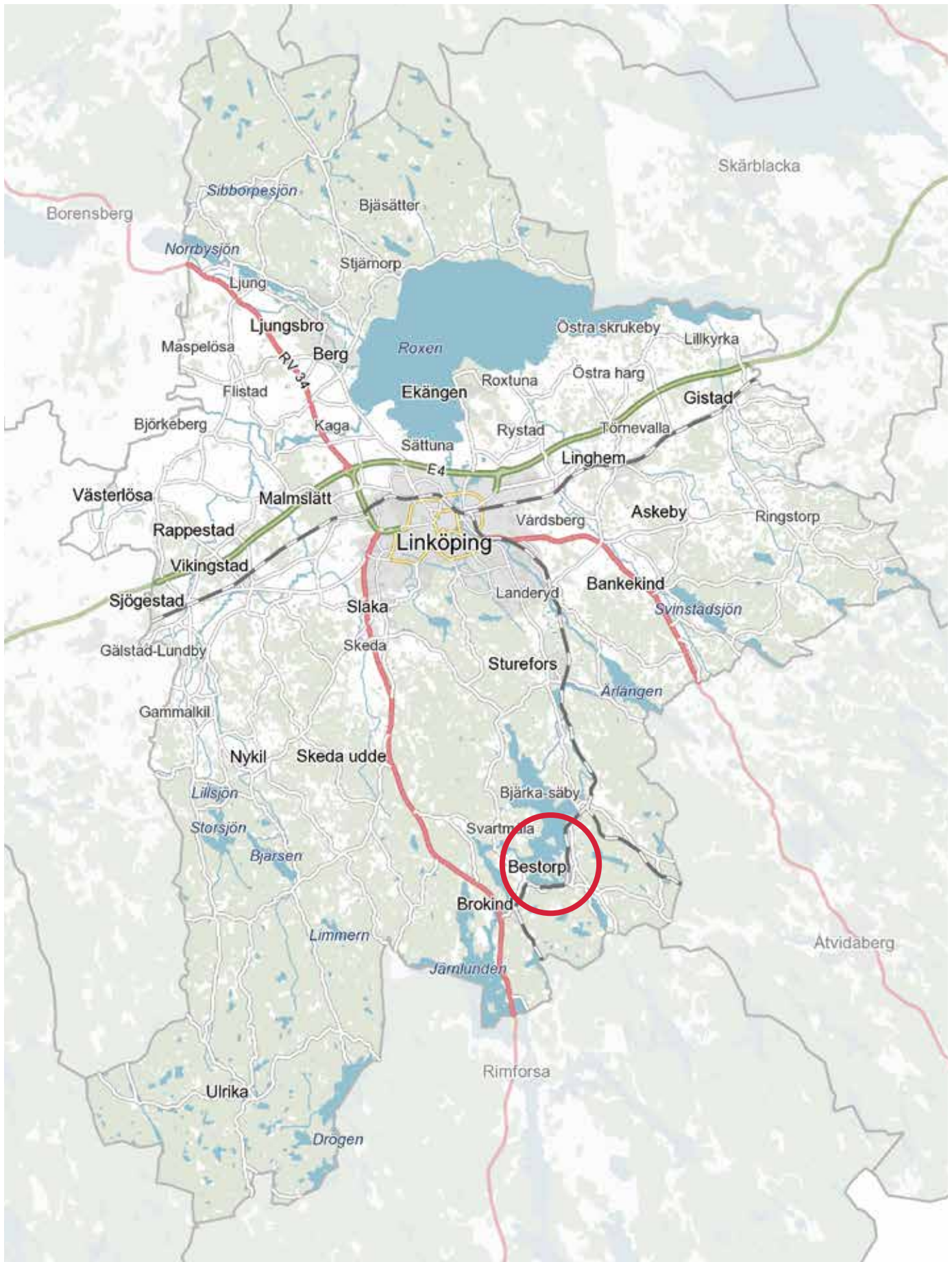
Planförfattarna vill rikta ett särskilt tack till deltagarna i den lokala referensgruppen för Bestorp som bidragit med många synpunkter och idéer under arbetet med planen.

Innehåll

Sammanfattning	6
Inledning	7
Vad är en översiktsplan?	7
Planens förhållande till andra översiktsplaner i Linköpings kommun ...	7
Planprocessen	8
Mål och utgångspunkter	9
Planens syfte	9
Hållbar utveckling	9
PLANFÖRSLAG	11
Bärande utvecklingsidéer	12
Plankarta/utvecklingsskiss (även på näst sista sidan).....	13
Utveckling av samhället på kort och lång sikt	15
Boende	15
Skola, vård och omsorg	22
Sysselsättning och produktion	23
Upplevelser och miljöer	24
Trafik	25
Teknisk försörjning	28
Genomförande.....	29
PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR	31
Karta 1	32
Karta 2	33
Karta 3	34
Karta 4	35
Historik	36
Bestorp i regionen.....	37
Boende och befolkning	37
Skola, vård och omsorg	38
Sysselsättning och produktion	39
Besöksnäring och turism	39
Friluftsliv och rekreation.....	40
Grönstruktur.....	40
Vatten.....	41
Planlagd mark.....	43
Markägoförhållanden	43
Trafik	43
Teknisk försörjning	45
Risker och skyddsavstånd	46
Riksintressen	48
MILJÖKONSEKVENSER	49
Miljökonsekvensbeskrivning	50
KOMMUNFULLMÄKTIGES ANTAGANDEBESLUT	56
LÄNSSTYRELSENS GRANSKNINGSYTTRANDE	58

Planområdet.

Bestorp i regionen.

Sammanfattning

Bestorp

Bestorp är en ort med drygt 500 invånare, cirka två mil söder om Linköping, vacker belägen vid sjön Stora Rängen. I samhället finns ett grundutbud av service med skola, barnomsorg, äldreboende, kollektivtrafik med mera. I *Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping* pekas Bestorp ut som en av kommunens småorter som ska tillåtas växa successivt. Som en småort skulle Bestorp ingått i den kommunövergripande *Översiktsplan för landsbygden och småorterna* men bland annat på grund av att orten är lite för stor och förhållandena något mer komplicerade ur ett planeringsperspektiv har Bestorp istället studerats närmare i en egen fördjupad översiktsplan.

Bestorp fantastiska läge, omgärdat av ett landskap med vacker natur och ett sjönära läge utgör grunden för samhällets attraktivitet och är därmed en av de viktigaste förutsättningarna att värna och förhålla sig till vid planeringen av nya områden. Målsättningen är att planförslaget inom ramarna för en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling ska

vidareutveckla och stärka de kvaliteter som Bestorp har. Förutom en omsorgsfull lokalisering av nya områden utifrån omgivande landskaps förutsättningar och enligt äldre lokaliseringsprinciper på höjder och i anslutning till stråk och noder grundas förslaget på tre bärande utvecklingsidéer; att ge fler förutsättningar för boende i attraktiva sjönära lägen, att skapa förutsättningar för att upprätthålla det breda bostadsutbud som finns idag med olika hustyper och upplåtelseformer som möjliggör för fler att kunna hitta sin bostad i Bestorp samt att underlätta hållbara transportval genom att stärka bebyggelsestrukturen som finns inom gång- och cykelavstånd till nya eller befintliga busshållplatser.

I förslaget till översiktsplan ges Bestorp möjlighet att växa successivt med cirka 100 nya bostäder, ett nytt område för verksamheter, strategiska tomter för exempelvis förskola och förslag på sträckningar för nya gång- och cykelvägar och lägen för olika rekreationsområden.

Inledning

Vad är en översiktsplan

Översiktsplaner är kommunens verktyg för att klargöra och förankra kommunens syn på hur mark och vatten inom kommunens gränser ska nyttjas. Alla kommuner ska ha en kommuntäckande översiktsplan. Utöver översiktsplanen för hela kommunen kan fördjupade översiktsplaner tas fram för vissa geografiskt avgränsade områden för att studera framtida mark- och vattenanvändning på en mer detaljerad nivå. Den här planen för Bestorp är en fördjupning av den kommunomfattande översiktsplanen.

En översiktsplan är inte juridiskt bindande men är ändå ett av kommunens viktigaste styrdokument för den fysiska planeringen. När en översiktsplan antas är det inte ett beslut om att genomföra konkreta och faktiska förändringar/byggsprojekt. För myndigheter som behandlar konkreta planeringsfrågor, som kan uppkomma, är översiktsplanen ett hjälpmedel för att bedöma om önskad förändring är förenlig med kommunens sätt att se på hur den fysiska miljön bör utvecklas. På så sätt underlättar översiktsplanen efterföljande detaljplanering, bygglovhantering och andra tillståndsprövningar. Översiktsplanen är också en överenskommelse mellan kommun och staten, där staten via länsstyrelsen följer planeringsprocessen och bevakar statens intressen.

Planens förhållande till andra översiktsplaner i Linköpings kommun

I juni 2010 antog kommunfullmäktige i Linköpings och Norrköpings kommuner en gemensam översiktsplan, *Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping*, som omfattar hela Linköpings och Norrköpings kommuner. Samtidigt antogs

också *Översiktsplan för staden Linköping*. Den kommunomfattande översiktsplanen, som ersätter den tidigare kommuntäckande översiktsplanen från 1998 (Öp98), omfattar tre delar:

Del 1 *Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping*

Del 2 *Översiktsplan för staden Linköping*

Del 3 *Översiktsplan för landsbygden och småorterna*

I *Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping* anges ett perspektiv på 200 000 invånare i kommunen 2030. I planen redovisas en Ortsstruktur där Linköping och Norrköping får en ökad befolkning, där de större tätorterna i goda kommunikationslägen prioriteras, där särskilda satsningar görs i orter i attraktiva lägen nära städerna och där övriga orter (däribland Bestorp) växer successivt. I ett räkneexempel i planen anges att landsbygdsbefolkningen ska öka med 9 procent fram till 2030.

Översiktsplan för staden Linköping visar hur staden Linköping ska växa från drygt 100 000 invånare till 140 000 invånare. Staden ska bli rundare, tätare och mer sammanhängande. Tillkommande områden för bostäder och verksamheter ska lokaliseras inom den befintliga stadsgränsen.

Översiktsplan för landsbygden och småorterna är en plan som har en tydlig inriktning på landsbygdsutveckling och på att hela kommunen ska vara attraktiv för boende och företagande. Den framtida utvecklingen ska vara miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbar.

Kommunens 60 småorter har analyserats ur hållbarhetsynvinkel och orterna har sedan grupperats i olika klasser. För 36 av orterna har utvecklingsskisser upprättats som visar möjligheter till bebyggelsekompletteringar, trafikförbättrande åtgärder med mera. De småorter, som har de bästa förut-

Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping, antagen 2010, Översiktsplan för staden Linköping, antagen 2010 och Översiktsplan för landsbygden och småorterna, antagen 2014.

sättningarna för utveckling, är de orter där det idag finns viss kommunal service som skolor och barnomsorg, kommunala vatten- och avloppsledningar, fiberbaserat bredband och förutsättningar för bra kollektivtrafik som möjliggör arbetspendling. I vissa fall finns även en dagligvarubutik. I utvecklings-skisserna ges – genom markreservationer – möjlighet till cirka 600 nya bostäder. De flesta av dessa bostäder är småhus, men i småorterna med goda förutsättningar för utveckling kan en viss del av bostäderna vara hyreslägenheter, vilket ger möjlighet till kvarboende.

Bestorp är en av kommunens småorter där förutsättningarna är goda för en positiv utveckling. Här finns skola, barnomsorg, äldreboende, kollektivtrafik, vatten- och avloppsledningar med mera. Bestorp är dock lite större än andra småorter i kommunen och förhållandena något mer komplicerade ur ett planeringsperspektiv. Därför upprättas en särskild översiktsplan för Bestorp.

Tidigare planer i Bestorp

För Bestorp finns ingen fördjupad översiktsplan sedan tidigare utan det är översiktsplanen för Linköpings kommun från 1998 som gäller (fortfarande aktuella delar).

Planprocessen

Plan- och bygglagen redogör för hur en översiktsplan ska upprättas. För att få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt ska planförslaget vara föremål för diskussion och remissbehandling, först under ett samrådsskede och sedan under ett utställningsskede. Inkomna synpunkter och eventuella ändringar av förslaget ska efter varje tillfälle visas i särskilda dokument. Slutligen antas översiktsplanen av kommunfullmäktige.

Översiktsplanen för Bestorp har arbetats fram med stöd av en projektgrupp med representanter för olika förvaltningar inom kommunen, räddningstjänsten och Tekniska verken. Kommunen har även stämt av planförslaget med Kinda kommun.

I arbetet med översiktsplanen har kommunen även bjudit in ett antal personer med olika anknytning till orten till en referensgrupp. Syftet har varit att i ett tidigt skede i planprocessen få så mycket information om orten som möjligt och få möjlighet att stämma av tankar och idéer under arbetets gång.

Mål och utgångspunkter

Planens syfte

Översiktsplanen för Bestorp grundas på *Översiktsplan för landsbygden och småorterna* och syftar till att:

- skapa förutsättningar för en positiv utveckling i Bestorp,
- redovisa åtgärder som leder till att de politiska målen att hela Linköpings kommun ska vara attraktiv för boende och företagande kan uppnås,
- se till att den framtida utvecklingen i Bestorp är miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbar,
- redovisa den framtida mark- och vattenanvändningen inom planområdet samt beskriva hur berörda riksintressen ska beaktas.

Hållbar utveckling

En översiktsplan ska förhålla sig till en rad mål. Politiska mål finns på alla nivåer, från de globala målen ner till kommunens egna politiska styrdokument, se *Översiktsplan för landsbygden och småorterna* eller respektive måldokument.

Det som genomsyrar många andra mål är det övergripande målet om en hållbar utveckling. Hållbar utveckling är ett komplext begrepp. Det kan ses som en process och ett förhållningssätt för att nå "en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov" (Brundtlandkommissionens definition). Det kan också uttryckas som en utveckling som säkerställer god miljö samt hälsa, ekonomisk och social välfärd och rättvisa för både dagens och kommande generationer. Det är en samhällsutveckling som utgår från demokratiska värderingar där alla individer har förutsättningar och vilja att medverka och ta aktiv ställning för såväl lokal som global hållbar utveckling.

Hållbar utveckling har tre ömsesidigt beroende dimensioner: ekologiska ramar, ekonomiska medel och sociala mål om global och lokal rättvisa och välfärd. Om en av dessa dimensioner saknas eller nedprioriteras, finns inte förutsättningarna för att utvecklingen ska bli hållbar.

Ett klimat i förändring - ekologiska ramar

Med ekologiska ramar menas de av naturen givna förutsättningarna, som ger ett slags ramverk för vilka typer av åtgärder, verksamheter eller förändringar som naturen och jorden klarar av. Inom dessa ramar går det – med de ekonomiska medel som den tänkta utvecklingen ger – att arbeta för att nå de sociala målen om rättvisa och välfärd för alla. Det finns bara ett jordklot, och det sätter en absolut ram för vad som är möjligt. Samtidigt använder människan resurser på ett sätt som tyder på omedvetenhet om detta förhållande.

Det är av stor betydelse att alla samhällsaktörer deltar i arbetet med att hejda den pågående klimatförändringen som beror på mänsklig påverkan. Kommunernas roll i detta arbete är avgörande för att uppnå ett nationellt framgångsrikt resultat. Inom ramen för hållbar utveckling ryms såväl effektiva energisystem- och transportlösningar, med ökad användning av förnyelsebara bränslen och minskad elanvändning, som att kommunen ställer krav vid både upphandling och exploatering av kommunal mark. Det är inte minst viktigt att kommunen aktivt arbetar för att öka alla medborgares insikt, engagera dem och skapa förutsättningar så att de ska kunna medverka till att minska utsläppen av växthusgaser.

En ekologiskt hållbar utveckling innebär också en klok avvägning mellan bevarande, utveckling och ianspråktagande av de naturgivna förutsättningarna i kommunen.

På landsbygden handlar dimensionen ekologiskt hållbar utveckling – på en strukturell nivå – om var ny bebyggelse, såväl nya bostäder som verksamheter, ska lokaliseras i förhållande till befintliga samhällsstrukturer. En viktig del är att begränsa utsläpp från kommunikationer. Fler människor genererar mer rörelse. En av de viktigaste aspekterna är att så stor andel som möjligt av denna rörelse ska ske med så liten påverkan på miljön som möjligt. Det innebär att den fysiska strukturen ska ge ökade förutsättningar för arbetspendling med kollektivtrafik eller med cykel. Det kan också innebära en differentiering av resandet; bil några av veckans dagar, en kombination av cykel och kollektivtrafik andra dagar och samåkning de återstående dagarna. En annan möjlighet är att inte resa alls genom att, där så är möjligt, arbeta hemifrån via en allt mer utbyggd IT-infrastruktur. I översiktsplanen utreds och läggs strukturen fast för markanvändning och kommunikationer.

Ekonomiska aspekter på landsbygdsutveckling - ekonomiska medel

I en hållbar utveckling är pengar och ekonomiska system ett medel, inte ett mål i sig. Pengar ses som ett medel som gör det möjligt att långsiktigt forma och utveckla ett samhälle inom ramen för social och ekologisk hållbarhet.

Det goda livet för alla - sociala mål

En frisk miljö och en sund ekonomi är förhållanden som är viktiga i sig men också förutsättningar för ett gott liv och god livsmiljö för nuvarande och framtida generationer. Social hållbarhet fokuserar på människor och mjuka värden där en god fysisk och psykisk folkhälsa förutsätter både jämställdhet, grundläggande fördelning av resurser till alla, och att människor har inflytande och kontroll över sina egna liv och arbeten. I grunden gäller samma värden på landsbygden som i staden men förutsättningarna för att de ska uppnås är annorlunda. Även om det finns förhållanden som kommunen i många avseenden inte kan påverka är kommunens mål att genom den fysiska planeringen skapa en bra grundförutsättning för alla, så att alla individer själva ska kunna forma sina liv efter

egna önskemål. I den fysiska planeringen kan detta komma till uttryck genom att översiktsplaner och detaljplaner:

- möjliggör ett utbud av bostäder med blandade bebyggelse-typer, storlekar och upplåtelseformer som främjar integration ur etniskt och socialt perspektiv,
- skapar förutsättning för fysisk tillgänglighet för alla samhälls-grupper, bland annat till kollektivtrafiken,
- skapar möjligheter för mötesplatser, offentlig och kommersiell service samt
- ser till att det finns god tillgång på natur- eller parkområden.

I en översiktsplan, som är ett strategiskt verktyg som ska gälla för lång tid framåt, är det av särskild vikt att integrera hållbarhetsperspektivet och därigenom – på en övergripande nivå – skapa förutsättningar för ett bra liv för både dagens och kommande generationer. Samspelet mellan befintliga strukturer i samhället och individuella beslut, som i slutändan tillsammans kan bidra till en hållbar utveckling ur alla tre dimensionerna, är därför mycket betydelsefullt.

Planförslag

Bärande utvecklingsidéer

Bestorps vackra, sjönära läge med viss service på orten men framför allt med närhet till naturen ger goda förutsättningar för en bra livsmiljö. Med ett begränsat utbud av arbetstillfällen är samhället framför allt en bostadsort.

Inom ramarna för en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling är målet att bibehålla och stärka de kvaliteter som orten har. Nedan beskrivs de bärande utvecklingsidéer som ligger till grund för planförslaget:

Boende i attraktiva lägen

Bestorp kan erbjuda ett tryggt och lugnt boende för alla åldrar i ett naturskönt läge. Samhället är omslutet av vacker natur, vilket ger orten karaktär. Närheten till naturen och möjligheten till ett aktivt friluftsliv är en av Bestorps största kvaliteter och kanske också ett av de starkaste argumenten för att välja att bosätta sig i orten.

I planen visas utbyggnadsområden som kan ge fler möjlighet att bo i attraktiva lägen. För att förvalta detta väl och för att naturen även fortsättningsvis ska upplevas som nära och lättillgänglig är det därför av största vikt att nya områden anpassas till och tillvaratar omgivande landskaps kvaliteter.

En livsmiljö för livets alla skeden

I Bestorp ska det finnas förutsättningar för en bra livsmiljö för alla åldersgrupper. Idag är bostadsutbudet relativt blandat för att vara på en så liten ort. För att möjliggöra en rörlighet på bostadsmarknaden och erbjuda äldre ett mindre och mer lättskött boende behövs även fortsättningsvis en blandning av olika hustyper och upplåtelseformer.

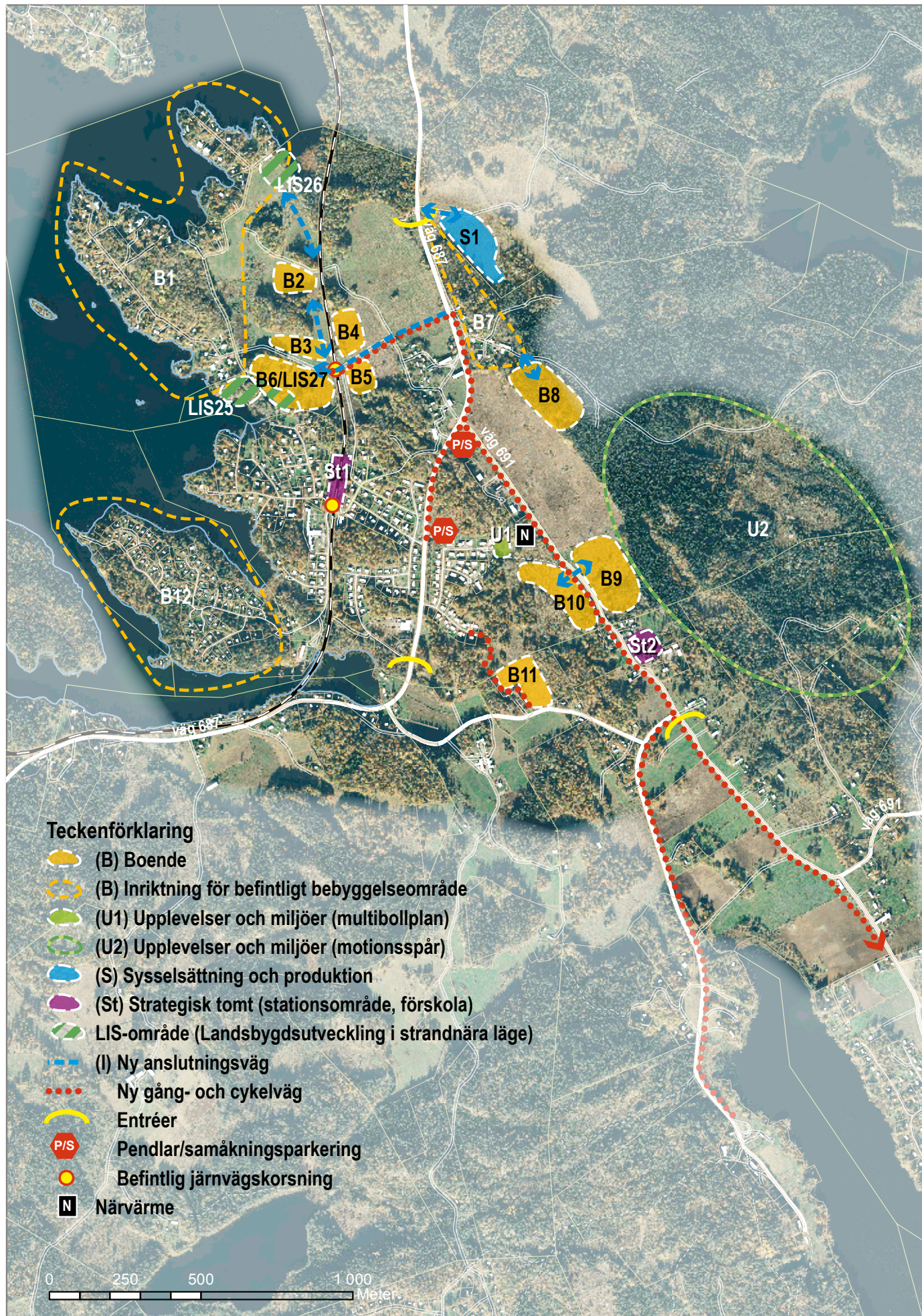
För de lite äldre barnen behövs en plats för olika fritidsaktiviteter och spontana möten.

Underlätta hållbara transportval

Mot bakgrund av den stora andelen arbetspendlare i Bestorp är det viktigt att stödja resandet med kollektivtrafiken för att bidra till en hållbar utveckling. Bostäder lokaliseras därför inom gång- och cykelavstånd från busshållplatserna. I anslutning till dessa anläggs/utökas andelen pendlarparkeringsplatser och samåkningsparkeringsplatser.

Plankarta/utvecklingskiss

Teckenförklaring

- (B) Boende
- (B) Inriktning för befintligt bebyggelseområde
- (U1) Upplevelser och miljöer (multibollplan)
- (U2) Upplevelser och miljöer (motionsspår)
- (S) Sysselsättning och produktion
- (St) Strategisk tomt (stationsområde, förskola)
- LIS-område (Landsbygdsutveckling i strandnära läge)
- (I) Ny anslutningsväg
- Ny gång- och cykelväg
- Entréer
- Pendlar/samåkningsparkering
- Befintlig järnvägs korsning
- Närvärme

0 250 500 1 000
Meter

Utveckling av samhället på kort och lång sikt

I kommunens Ortsstruktur är Bestorp en ort som ska tillåtas växa successivt och i planen föreslås ett antal utbyggnadsområden. Dessa har dock alla olika förutsättningar för när och i hur stor omfattning de kan byggas ut. Svårigheten i Bestorp är framför allt att hitta byggbar mark som inte har höga naturvärden, inte är belägen nära Stångådalsbanan eller på annat sätt begränsas och som samtidigt har attraktiva lägen. Den värdefulla naturen i och i anslutning till samhället är en tillgång och skapar attraktiva miljöer men begränsar utbyggnadsmöjligheterna. För att inte förstöra befintliga värden har områdena anpassats i omfattning för att passa in i omgivande miljö.

En annan svårighet är att den äldre bebyggelsestrukturen har ett trafiknät som inte kan belastas med större mängder ytterligare trafik. Detta innebär att nya områden behöver nya väganslutningar vilket kan medföra stora kostnader vid utbyggnaden av respektive område. Sammantaget blir det en värderingsfråga för nästa skede om tomternas fina lägen väger upp en högre exploateringskostnad.

Stångådalsbanan

För Bestorp är frågan om en framtida pendeltågsstation viktig men dock inte avgörande ur ett översiktsplaneperspektiv. Både stationen och busshållplatsen är centralt belägna, nära varandra, så val av utbyggnadsriktningar - ur aspekten att stödja kollektivtrafiken - påverkas inte av deras läge. Däremot påverkar trafikeringen av banan möjligheten att bygga ut bostadsområden i järnvägens närhet eftersom järnvägstrafiken orsakar buller- och vibrationsstörningar, framför allt om godstransporterna på banan skulle återupptas. Detta påverkar föreslagna områdens utbyggnadsmöjligheter både i tid och utbredning. En utbyggnad av bostäder i områden i järnvägens

närhet kräver att buller-, och eventuellt, vibrationsutredningar genomförs. Tills annat beslutats bör utredningarna ta höjd för att banan kan komma att trafikeras med godstrafik. Idag transporteras inget farligt gods på banan. På grund av att banan är av riksintresse ska möjligheten dock finnas att trafikera banan med farligt gods vilket innebär att hänsyn ska tas till detta vid nybyggnation i banans närhet.

Trafikverket leder nu ett arbete med en åtgärdsvalsstudie. En sådan är första steget i planering av nya transportlösningar och ska beskriva nuläget och identifiera brister, förutsättningslöst pröva tänkbara lösningar och bedöma deras konsekvenser samt forma inriktningar och rekommendera åtgärder. De lösningar som prövas ska vara trafikslagsövergripande och innefatta alla färdstätt samt alla typer av åtgärder. Trafikverket, tillsammans med Regionförbundet Östsam och Regionförbundet för Kalmar län, genomför åtgärdsvalsstudien för stråken Kalmar – Linköping och Västervik – Linköping. Stångådalsbanan och Tjustbanan är delar av de stråken men prövas då tillsammans med riksvägarna 23/34 och 35. Eftersom studien omfattar alla trafikslag kommer den att ge inriktningar för stråken som helhet och inte bara för banorna. Åtgärdsvalsstudien blir ett viktigt underlag för framtida ställningstaganden.

Boende

Bestorp ska ges möjlighet att växa successivt. Nya områden lokaliseras så att en samlad bebyggelsestruktur bibehålls och tomter i olika lägen kan erbjudas. Bestorp har idag en relativt blandad bebyggelsestruktur för att vara en så liten ort. Blandade upplåtelse- och boendeformer i ny bebyggelse kan medverka till att den balansen upprätthålls. Detta möjliggör för fler att bo i Bestorp, exempelvis kan äldre vid behov byta en stor villa mot ett mindre och mer anpassat boende.

Naturen i och runt Bestorp präglas av eklandskapets vackra miljöer. Gamla ekar inne i samhället ger orten karaktär. Vid nybyggnation bör traditionen fortsätta att integrera bebyggelse och ekmiljöer där så är möjligt. Vid nybyggnation bör traditionen fortsätta att integrera bebyggelse och ekmiljöer där så är möjligt. Nyplantering av ekar i anslutning till nya bostäder är exempelvis ett sätt att stärka sambanden mellan befintliga ekmiljöer.

Utöver föreslagna utbyggnadsområden kan mindre förtätning i anslutning till befintlig bebyggelse bli aktuell. Generellt vid ny bebyggelse bör:

- en bygglovssökandes idéer förverkligas så långt det är möjligt med hänsyn till allmänna intressen som natur- och kulturvärden och vatten- och avloppsförhållanden.
- olika bebyggelse typer och upplåtelseformer blandas i utbyggnadsområden för i huvudsak bostäder,
- landskapets topografi och vädersträck tillvaratas i detaljplanens utformning av gaturum, bebyggelse och övergripande struktur,
- ny bebyggelse förhålla sig till befintlig bebyggelse tradition och förekommande kulturvärden,
- schakt och fyllning för nya hus undvikas,
- förtätning inom grönområde/parkmark endast genomföras om parkmarken inte har höga rekreativa eller biologiska värden,
- befintliga naturvärden beaktas och tillvaratas i så stor utsträckning som möjligt,
- tillgänglighet till stränder och naturområden för människor liksom landskapssamband och spridningsmöjligheter för djur och växter ges så hög prioritet som möjligt,
- icke störande verksamheter och möjlighet till kombinerad arbetsplats och bostad tillåtas i bostadsområdena,
- jordbruksmark sparas och bara tas i anspråk inom utbyggnadsområden för i huvudsak bostäder under förutsättning att marken utnyttjas effektivt.

B1 Norrängen

Området utmärks av två större uddar som präglas av vackra ekmiljöer. Bebyggelsen har tillkommit framför allt under 1900-talets första hälft, främst i form av sommarhus. Med tiden har boendet permanentats, hus har styckats av och karaktären av sommarhusområde håller på att förändras.

Övervägande delen av fastigheterna inom området är idag anslutna till det allmänna spill- och dricksvattennätet via interna ledningar till en upprättad förbindelsepunkt. Eventuella tillkommande fastigheter inom området bör om möjligt anslutas till upprättad förbindelsepunkt via internt ledningsnät. Omhändertagande av dagvatten förutsätts kunna ordnas lokalt inom området.

Vid ett ökat förändringstryck eller vid önskemål om förtätning som framkallar ett behov av en helhetsbild av området ur någon aspekt bör det övervägas om området ska detaljplanläggas. Frågor som kan behöva studeras på en övergripande nivå är exempelvis storlek på byggrätter, långsiktigt hållbara lösningar för vatten- och avloppsfrågan samt för att tillse att det finns allmänna passager ner till vattnet.

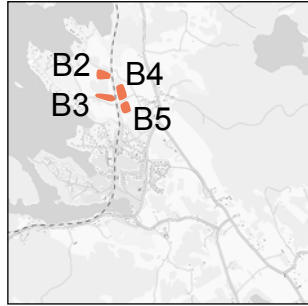
Markägare	Privat fastighetsägare
Detaljplan	Området är inte detaljplanlagt
Trafik	Området ansluts till väg 687 via befintlig väg, Norrängsvägen genom Bestorp
Arkeologi	Inga kända lämningar, eventuella vidare utredningar sker i nästa planskede
Buller	-
Naturvårdsintressen	Området inkluderar till viss del skogsmark med höga naturvärden, klass 1A och C
Risker	Delar av området är översvämningsbenäget
VA	Området är delvis anslutet till kommunalt VA, som avtalskunder. I övrigt enskilda lösningar
Strandskydd	Området omfattas av strandskydd

Inriktning

Vid ett ökat förändringstryck eller vid önskemål om förtätning bör det övervägas om området ska detaljplanläggas för att få en helhetsbild och struktur för hela området.

B2, B3, B4 och B5

Områdena utgörs av fyra mindre områden belägna norr om Bestorp. I söder gränsar de mot samhället, i öst och väst mot jordbruksmark. Utsträckningen åt väster begränsas av översvämningsrisken som finns i dalgången och åt öster av respektavståndet till

Bestorps by. I nordost bör området begränsas för att bevara den sammanhållna arealen jordbruksmark. Områdena utgörs idag av jordbruksmark.

Områdena skapar en ny grupp av bebyggelse som ansluter till Bestorp och samtidigt bidrar till att koppla ihop bebyggelsen i Norrängen till samhället. Närheten till järnvägen innebär att Stångådalsbanans framtida trafikering är avgörande för om delar av områdena går att bebyggas eller inte. I dagsläget med scenariot att gods, inklusive farligt gods, ska kunna transporteras på banan bedöms vissa delar vara svåra att bygga ut på grund av risker och buller- och vibrationsstörningar. Den åtgärdsvalsstudie som nu genomförs under ledning av Trafikverket för bland annat Stångådalsbanan kan förhoppningsvis ge mer information om banans framtid.

Områdena B2, B3, B4 och B5 kan trafikförsörjas antingen via Norrängsvägen och Bestorps centrala delar eller via en ny väg i nordostlig riktning som ansluter till väg 687 norr om Bestorps gamla by. Norrängsvägen via Bestorp används idag till och från befintligt område. Vägen är cirka 3,5 meter bred och belagd. Vid en ökning av trafikmängderna bör Norrängsvägen kompletteras med ett antal mötesplatser. Alternativt leds trafiken på en ny väg, åt nordost till väg 687, för att avlasta trafiken genom samhället. En ny anslutning på väg 687 kräver tillstånd från Trafikverket. Nyttan med en ny sträckning behöver dock utredas vidare. En stor del av de som kommer att bo i det nya området kan antas ha behov av att köra via Bestorps centrala delar för att exempelvis lämna/hämta barn eller handla.

Järnvägs korsningen vid Norrängsvägen är signalreglerad och försedd med bommar. Korsningen behöver ses över avseende dess bredd för att stämma med vägstandarden i övrigt. Båda vägalternativen som studerats passerar järnvägs korsningen.

Områdena är belägna utanför verksamhetsområde för vatten och avlopp. Befintliga VA-ledningar finns i Bonäsvägen väster om järnvägsövergången. Från dessa föreslås nya VA-ledningar anläggas utmed järnvägens västra sida dit områdena kan anslutas. Utbyggnaden av dessa områden bör starta från söder. Omhändertagande av dagvatten förutsätts kunna ordnas lokalt inom området.

Markägare

Privat fastighetsägare

Detaljplan

Området är inte detaljplanelagt

Trafik

Området ansluts till väg 687 via befintlig väg som för att klara mer trafik behöver få en högre standard. Alternativt kan en ny väg, öster om järnvägspassagen, anläggas upp till väg 687 via en ny väganslutning

Arkeologi

Inga kända lämningar, eventuella vidare utredningar sker i nästa planskede

Buller

Järnvägen utgör en bullerkälla. Buller- och eventuell vibrationsberäkning kan behöva genomföras

Naturvårdsintressen

Området angränsar till viss del till skogsmark med höga naturvärden, klass 1B

Risker

En riskutredning avseende farligt gods-transporter på järnväg kan behöva genomföras, beroende på status för Stångådalsbanan. Område B2 och B3 angränsar till översvämningsbenägna områden

VA

Området är inte anslutet till kommunalt VA. Anslutning sker till befintligt ledningsnät i söder

Inriktning

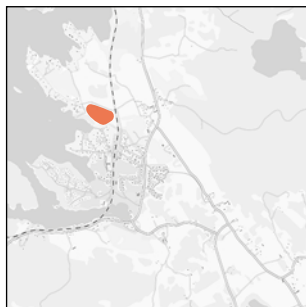
Området reserveras för i huvudsak småhusbebyggelse i blandade boende- och upplåtelseformer som anpassas till landskapets topografi. Med närheten till den kulturhistoriskt mycket värdefulla Bestorps by är det viktigt att den nya bebyggelsen förhåller sig till områdets bebyggelsetradition och tillvaratar förekommande natur- och kulturvärden.

Område B3-B6.

B6/LIS27

Området mellan Norrängen och Bestorp utgörs av en höjd som sluttar åt nordost ned mot Norrängsvägen. Idag används marken som jordbruksmark, betesmark och en del ligger i träda. Anslutande skogspartier utgörs av skyddsvärd natur.

Ny bebyggelse föreslås på platån och i de svaga sluttningarna ner mot vägen till Norrängen. Uppe på platån bör både behovet av en gemensam öppen grönyta samt behovet av en fri passage närmast vattnet, studeras vidare i detaljplaneskedet. Området kan med rätt utformning bli ett fint inslag i landskapet och hjälpa till att binda samman Norrängen med resten av Bestorp.

LIS-området stärker befintlig bebyggelsestruktur och ger ökat stöd åt den befintliga kommersiella och offentliga servicen på orten.

Trafikförsörjning sker antingen via Norrängsvägen och Bestorps centrala delar eller via en ny väg i östlig riktning som ansluter till länsväg 687 norr om Bestorps gamla by. Se text under B2, B3, B4 och B5.

Området är beläget utanför verksamhetsområdet för vatten och avlopp. VA-ledningar finns utbyggda i Henriks väg cirka 250-300 meter från aktuellt område där en anslutning till det allmänna VA-ledningsnätet kan ske. Troligen har befintlig dricksvattenledning i Henriks väg inte kapacitet att klara hela det planerade området.

Omhändertagande av dagvatten förutsätts kunna ordnas lokalt inom området.

Markägare Privat fastighetsägare

Detaljplan

Området är delvis detaljplanlagt

Trafik

Området ansluts till väg 687 via befintlig väg som för att klara mer trafik behöver få en högre standard. Alternativt kan en ny väg, efter järnvägspassagen, dras öster ut upp till väg 687 via en ny väganlutning

Arkeologi

Inga kända lämningar, eventuella vidare utredningar sker i nästa planskede

Buller

Järnvägen utgör en bullerkälla. Buller- och eventuellt vibrationsberäkningar kan behöva genomföras

Naturvårdsintressen

Området omgärdas till viss del av skogsmark med höga naturvärden, klass 1B

Risker

Delar av området angränsar till översvämningsbenägna områden

VA

Området är inte anslutet till kommunalt VA. Anslutning sker till befintligt ledningsnät i söder

Strandskydd

En del av området omfattas av strandskydd och är utpekad som LIS-område i planen

Inriktning

Området reserveras för i huvudsak småhusbebyggelse i blandade boende- och upplåtelseformer som anpassas till landskapets topografi, förhåller sig till områdets bebyggelse-tradition och tillvaratar förekommande natur- och kulturvärden. Det är viktigt att tillgodose allmänhetens möjlighet att komma ner till vattnet.

Område B6.

B7 möjlig förtätning

Området utgörs av befintlig bebyggelse med möjlighet till komplettering av ett par hus i brynet mot väg 687. Den nya bebyggelsen får utsikt över jordbrukslandskapet ner mot Norrängen och ut över sjön.

Trafiken matas till väg 687 via befintliga väganslutningar.

Vid en utbyggnad av området bör säkra gång- och cykelvägar till och från skolan längs väg 691 iordningställas.

Området är beläget utanför verksamhetsområde för vatten och avlopp. Från område B4, B5 föreslås en utbyggnad av nya VA-ledningar parallellt med föreslagen ny anslutningsväg för att möjliggöra en VA-anslutning av området. En förutsättning är att områdena B4 och B5 etablerats och nya VA-ledningar finns utbyggda till dessa. Dagvatten från området måste omhändertas lokalt och fördröjas så att inte dagvattenflödet från området ökar jämfört med dagens förhållanden.

Markägare	Privat fastighetsägare
Detaljplan	Området är inte detaljplanelagt
Trafik	Området ansluts till väg 687 via befintliga anslutningar
Arkeologi	Inga kända lämningar, eventuella vidare utredningar sker i nästa planskede
Buller	Eventuellt trafikbuller från väg 687 bör utredas
Naturvårdsintressen	-
Risker	-
VA	Området är inte anslutet till kommunalt VA. När områdena B4 och B5 är etablerade finns möjlighet att ansluta till dessa

Inriktning

Området kompletteras med bostäder. Ny bebyggelse anpassas till landskapets topografi, förhåller sig till områdets bebyggelsetradition och tillvaratar förekommande natur- och kulturvärden.

B8

Området är beläget i ett södervänt skogsbryn med utsikt över åkerlandskapet i Bestorp. I nordväst angränsar området till befintlig bebyggelse, i norr och öster till större skogsområden och i söder till åkermark. Åkermarken bör bibehållas och brukas där det är möjligt. I annat fall bör marken hållas öppen genom bete för att bibehålla den öppna karaktären.

Trafiken matas till väg 687 via befintlig väg norr om området. Vid en utbyggnad av området bör säkra gång- och cykelvägar till och från skolan längs väg 691 iordningställas.

Området är beläget utanför verksamhetsområde för vatten och avlopp. Från område B4-B5 föreslås en utbyggnad av nya VA-ledningar parallellt med föreslagen ny anslutningsväg för att möjliggöra en VA-anslutning av området. En förutsättning är att områdena B4 och B5 etablerats och nya VA-ledningar finns utbyggda till dessa. Dagvatten från området måste omhändertas lokalt och fördröjas så att inte dagvattenflödet från området ökar jämfört med dagens förhållanden.

Markägare	Privat fastighetsägare
Detaljplan	Området är inte detaljplanelagt
Trafik	Området ansluts till väg 687 via befintliga anslutningar
Arkeologi	Inga kända lämningar, eventuella vidare utredningar sker i nästa planskede
Buller	-
Naturvårdsintressen	-
Risker	-
VA	Området är inte anslutet till kommunalt VA. När områdena B4 och B5 är etablerade finns möjlighet att ansluta till dessa

Inriktning

Området reserveras för i huvudsak småhusbebyggelse i blandade boende- och upplåtelseformer. Ny bebyggelse anpassas till landskapets topografi, förhåller sig till områdets bebyggelsetradition och tillvaratar förekommande natur- och kulturvärden.

B9

Området utgörs idag av betesmark. I norr angränsar området till jordbruksmark, i öster skog, i söder Sätra by och i väster väg 691 och på vägens södra sida utbyggnadsområde B10.

Inom området finns en kulturhistorisk lämning som beaktas vid en eventuell utbyggnad av området.

Området trafikmatas från väg 691. Anslutningspunkten samordnas i en fyrvägskorsning med trafik till/från område B10.

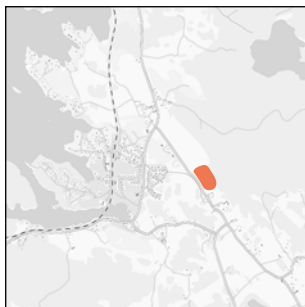
Området är beläget utanför verksamhetsområde för vatten och avlopp. Området kan ansluta till VA-nätet inom område B10 vilket förutsätter att område B10 etableras före B9.

Dagvatten från området måste omhändertas lokalt och fördröjas så att inte dagvattenflödet från området ökar jämfört med dagens förhållanden.

Markägare	Privat fastighetsägare
Detaljplan	Området är inte detaljplanelagt
Trafik	Området ansluts till väg 691 i söder
Arkeologi	Inom området finns en kulturhistorisk lämning som beaktas vid en eventuell utbyggnad av området.
Buller	Bedöms inte utgöra ett problem
Naturvårdsintressen	-
Risker	-
VA	Området kan anslutas till VA-nätet inom område B10

Inriktning

Området reserveras för i huvudsak småhusbebyggelse i blandade boende- och upplåtelseformer. Ny bebyggelse anpassas till landskapets topografi, förhåller sig till områdets bebyggelsetradition och tillvaratar förekommande natur- och kulturvärden.

B10

Området utgörs av ett, åt söder svagt sluttade hagmarksområde som planterats med björk. En gallring av björkbeståndet har genomförts och skapat vackra miljöer. I söder angränsar området till ett område med höga naturvärden. Området stärker stråket till och från skolan och skapar en tryggare gång- och cykelväg. Närheten till Bestorps centrala delar gör området lämpligt för lägenheter eller radhus.

Naturvårdsområdet i söder betas. Lämpligt skyddsavstånd bör hållas mellan ny bebyggelse och betesmarken.

För att inte öka genomfartstrafiken på befintliga bostadsgator väster om området föreslås att de nya bostäderna i område B10 får en anslutning till länsväg 691 som samordnas i en fyrvägskorsning med trafik till/från område B9.

Området är beläget utanför verksamhetsområdet för vatten och avlopp men bedöms kunna anslutas till det allmänna VA-ledningsnätet i väster. Dagvatten från området måste omhändertas lokalt och fördröjas så att inte dagvattenflödet från området ökar jämfört med dagens förhållanden.

Markägare	Linköpings kommun
Detaljplan	Området är inte detaljplanelagt
Trafik	Området ansluts till väg 691 i norr
Arkeologi	Inga kända lämningar, eventuella vidare utredningar sker i nästa planskede
Buller	Bedöms inte utgöra ett problem
Naturvårdsintressen	I söder finns ett naturvårdsområde som betas för att naturvärdena ska bibehållas
Risker	-
VA	Området är inte anslutet till kommunalt VA men bedöms kunna anslutas till befintligt VA-nät i väster

Inriktning

Området reserveras för i huvudsak småhusbebyggelse i blandade boende- och upplåtelseformer. Ny bebyggelse anpassas till landskapets topografi, förhåller sig till områdets bebyggelsetradition och tillvaratar förekommande natur- och kulturvärden.

Närheten till Bestorps centrala delar gör området särskilt lämpligt för lägenheter eller radhus.

B11

I norr och öster avgränsas området av ett naturskyddsområde, i söder av vägen mellan Sätra by och Skruvkulla och i väster av Folkets park. Området är beläget på jordbruksmark.

På sikt, när område B10 är utbyggt, kommer området att upplevas som en del av Bestorp. I dagsläget upplevs området ligga perifert i förhållande till samhället och det bör därför inte vara ett prioriterat utbyggnadsområde i ett tidigt skede.

Området är beläget utanför verksamhetsområdet för vatten och avlopp. Befintliga spillvatten- och dricksvattenledningar mellan Bestorp och Sätrevallen passerar i nära anslutning till området. Spillvatten från området kan anslutas till befintlig ledning. Kapaciteten på dricksvattenledningen behöver ökas för att möjliggöra en anslutning av området.

Markägare	Privat fastighetsägare
Detaljplan	Området är inte detaljplanlagt
Trafik	Området ansluts till vägen mellan Sätra by och Skruvkulla i söder
Arkeologi	Inga kända lämningar, eventuella vidare utredningar sker i nästa planskede
Buller	Vägen har låg trafikeringsgrad och bedöms inte utgöra ett problem
Naturvårdsintressen	I norr och öster angränsar området till naturvårdsområden, klass 1B respektive 1C
Risker	Kraftledning passerar genom området. Nedgrävning eller omdragning utanför området krävs.
VA	Området är inte anslutet till kommunalt VA. Anslutning sker till överföringsledning mellan Bestorp och Sätrevallen

Inriktning

Området reserveras för i huvudsak småhusbebyggelse i blandade boende- och upplåtelseformer. Ny bebyggelse anpassas till landskapets topografi, förhåller sig till områdets bebyggelsetradition och tillvaratar förekommande natur- och kulturvärden.

I dagsläget upplevs området ligga perifert i förhållande till samhället och bör därför inte vara ett prioriterat utbyggnadsområde i ett tidigt skede.

B12 Sagarholmen - utökning av byggrätter

Sagarholmen är ett fritidshusområde, planlagt första gången i slutet av 1950-talet. Ursprungligen utarrenderades tomterna av kommunen men en ny plan 1990-talet möjliggjorde fastighetsbildning av de arrenderade tomterna.

Kommunen äger fortfarande naturmarken runt bebyggelsen. Nuvarande detaljplan medger en byggrätt på 60 m² för huvudbyggnad + 20 m² för uthus. För området föreslås byggrätten ökas till 90 m² byggnadsarea för huvudbyggnad + 20 m² för uthus.

En utökning av byggrätterna kan leda till en permanentning av boendet i området vilket i sin tur sannolikt kommer öka belastningen på teknisk infrastruktur, exempelvis VA, ökat behov av soptömning med mera. En utökning av byggrätterna kräver att dessa frågor löses samt att gällande detaljplan ändras. Behov av eventuella åtgärder utreds i samband med detaljplanarbetet.

Vid ändringen av detaljplanen kan det övervägas om fritidshusbebyggelsen bör inventeras ur kulturhistorisk synpunkt. Flera fritidshus har kvar sin karaktär från till exempel 1950-talet.

Området har ett eget utbyggt VA-nät som är anslutet till det allmänna VA-nätet. Det lokala VA-nätet regleras genom en samfällighet.

Markägare	Linköpings kommun och privata fastighetsägare
Detaljplan	Området är detaljplanlagt, dp 862
Byggrätter	I nuvarande detaljplan medger en byggrätt på 60 m ² för huvudbyggnad +20 m ² för uthus
VA	Området är anslutet till det allmänna VA-nätet

Inriktning

Inom området föreslås byggrätten ökas till 90 m² byggnadsarea för huvudbyggnad + 20 m² för uthus. En utökning av byggrätterna kräver ändring av gällande detaljplan samt vidare utredning för att säkerställa att bland annat teknisk infrastruktur klarar en ökad mängd permanentboende i området.

Bestorps servicehus.

Skola, vård och omsorg

De ställningstaganden som gjorts i *Översiktsplan för landsbygden och småorterna* innebär att det i kommunens strategi ingår att bevara och utveckla landsbygdsskolan så länge detta är möjligt med hänsyn taget till barnens rätt till en hög utbildningskvalitet och till ekonomiska konsekvenser. Kommunen ska också ta hänsyn till yngre barns behov av skola och barnomsorg i en relativ närhet till hemmet. Vid förändringar i kommunens skolverksamhet på landsbygden ska kommunen väga in fler perspektiv än rent utbildningsmässiga och även se till skolans betydelse för bygden i stort. Eventuella förändringar av skolverksamheten ska beskrivas och göras tillgängliga i barn- och ungdomsnämndens lokalförsörjningsplan. Alla förändringsförslag ska före beslut gå ut på samråd med bygdens befolkning.

De lokaler som inhyser kommunal offentlig verksamhet ska också kunna användas för andra aktiviteter när den ordinarie verksamheten inte behöver lokalerna.

Uteplats vid Bestorps servicehus.

St2 Strategisk tomt

Skoltomten för Sätra skola är idag relativt liten och omgärdas av natur av höga skyddsvärden. För att möjliggöra en framtida utbyggnad av verksamheten eller komplettera med exempelvis förskoleverksamhet reserveras mark för detta.

Den utpekade tomten är strategiskt belägen intill Sätra skola, nära både vägen och gång- och cykelvägen till och från Bestorp.

Området utgörs av betesmark som ingår i ett större naturvårdsområde, främst beläget nordöst om befintlig bebyggelse. Ny bebyggelse ska i största möjliga mån ta hänsyn till förekommande naturvärden och minimera ytan som behöver tas i anspråk.

Sätra skola ingår i verksamhetsområde för spillvatten och dricksvatten. Framtida utbyggnad och komplettering av St2 kan anslutas till befintliga spillvatten- och dricksvattenledningar som idag försörjer Sätra skola.

Dagvatten förutsätts kunna lösas lokalt inom området.

Markägare	Privat fastighetsägare
Detaljplan	Området är inte detaljplanelagt
Trafik	Området ansluts till väg 691
Arkeologi	Inga kända lämningar, eventuella vidare utredningar sker i nästa planskede
Buller	-
Naturvårdsintressen	Området ingår delvis i ett naturvårdsområde, klass 1B
Risker	-
VA	Området är inte anslutet till kommunalt VA. Möjlighet finns att ansluta till befintliga allmänna VA-ledningar

Inriktning

Tomten reserveras för skol- eller förskoleverksamhet.

Sätra skola.

Sysselsättning och produktion

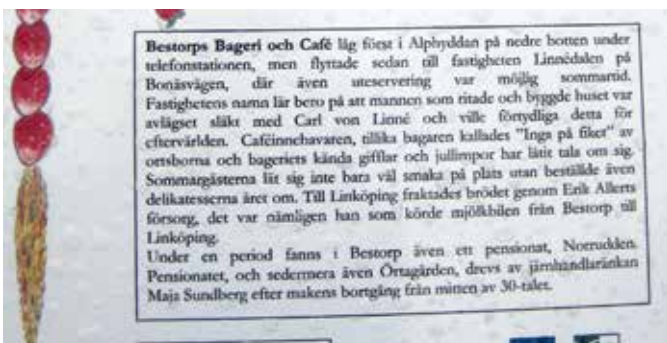
För att möjliggöra för företagsutveckling på landbygden reserveras mark för mindre företagsbyar eller företagshotell/-hus där det lokala näringslivet kan ha lokaler och samverka med andra företagare i området.

Verksamhet i Bestorp.

Alphyddan, ett före detta café i Bestorp.

"Kulturvandring i Bestorp" ger information om fastigheten.

S1 Verksamhetsområde

I det befintliga verksamhetsområdet i norra Bestorp har alla tomter sålts. För att möjliggöra för småföretag att etablera sig på orten föreslås att det skapas ett nytt verksamhetsområde i norra Bestorp.

På grund av områdets närhet till både ny och befintlig bebyggelse bör det upplätas för icke omgivningspåverkande verksamheter.

Området är beläget utanför verksamhetsområdet för vatten och avlopp men bedöms kunna anslutas till det allmänna spillvatten- och dricksvattennätet som finns utbyggt till dagens verksamhetsområde väster om länsväg 691.

Bortledning av dagvatten förutsätts kunna ordnas lokalt inom området.

Markägare Privat fastighetsägare

Detaljplan Området är inte detaljplanelagt

Trafik Nya anslutning till väg 691 i nordväst

Arkeologi Inga kända lämningar, eventuella vidare utredningar sker i nästa planskede

Buller -

Naturvårdsintressen -

Risker -

VA Området är inte anslutet till kommunalt VA

Inriktning

Området reserveras för icke störande verksamheter.

Bestorpsparken.

Upplevelser och miljöer

I *Översiktsplanen för landsbygden och småorterna* slås fast att närrecreation och friluftsliv är viktiga för förståelsen och uppskattningen av natur- och kulturvärden i både mark och vatten och i förlängningen för framtida bevarande och utveckling av dessa värden. Där anges den strategiska inriktningen att områden för närrecreation och friluftsliv ska utvecklas och göras tillgängliga också på landsbygden. Ett exempel kan vara att se över sträckningarna av befintliga vandringsleder för att göra dem än mer attraktiva.

Åtgärder inom områden för friluftsliv ska inriktas på ökad fysisk aktivitet, vilket kan höja livskvaliteten och förbättra hälsan. Ett särskilt fokus ska läggas på strandområden där det är möjligt att öka tillgängligheten till vattnet. Områden, där sådan möjlighet redan finns, kan utvecklas vidare.

Ökar invånarantalet i Bestorp ökar också trycket på befintliga anläggningar med kopplingar till friluftslivet som friluftsbad och småbåtshamn. Bland annat finns behov av fler båtplatser i Bestorp. Detta kan dock lösas inom befintlig småbåtshamn.

Med ökat antal invånare ökar även behovet av iordningställda badplatser. I dagsläget har Bestorp ett bad i centrala delen av samhället. Byggs det fler bostäder i samhällets norra del kan det bli aktuellt att anlägga ytterligare ett friluftsbad. Möjligheten till detta bör analyseras närmare.

LIS25

LIS25 är beläget mellan Norrängen och Bestorp. Området pekas ut för att möjliggöra ett iordningställande av exempelvis vindskydd med mera för det rörliga friluftslivet eller bryggor för bad.

Markägare Privat fastighetsägare

Detaljplan Området är inte detaljplanelagt

Naturvårdsintressen

Området ingår i ett naturvårdsområde, klass 1B

Inriktning

LIS25-området bidrar till att öka tillgängligheten till vattnet och stärker riksintresset för det rörliga friluftslivet. En ökad attraktivitet lockar även till ett sommar- eller säsongsboende i området vilket ger ett stöd till den service som finns i samhället.

LIS26 båtbyggor

När föreslagna bostadsområden i norra Bestorp byggs ut är det viktigt att skapa ytterligare möjligheter att komma ner till vattnet samt möjliggöra för fler båtplatser. I området bedöms det vara möjligt med en mindre komplettering av båtbyggor för att öka antalet båtplatser. Hänsyn ska i största möjliga mån tas till befintliga naturvärden.

Markägare Privat fastighetsägare

Detaljplan Området är inte detaljplanelagt

Naturvårdsintressen

Området ingår i ett naturvårdsområde, klass 1B

Inriktning

LIS26-området bidrar till att öka tillgängligheten till vattnet och stärker riksintresset för det rörliga friluftslivet. En ökad attraktivitet lockar även till ett sommar- eller säsongsboende i området vilket ger ett stöd till den service som finns i samhället.

U1 multibollplan

Bestorp har i dagsläget inga ytor för sportaktiviteter. Byalaget i Bestorp har länge arbetat för att få en multibollplan. Område U1 föreslås som lämplig för en sådan.

Området är lugnt, avskilt från trafik men ändå vid stråket till och från skolan, vilket underlättar för spontana besök efter skoltid. I anslutning till planen kan grillplats med mera anordnas i sydvästläge mot skogsbyret. Närheten till skolan gör att planen kan användas även under idrottslektioner eller friluftsdagar.

Markägare	Linköpings kommun
Detaljplan	Området är inte detaljplanelagt
Trafik	-
Arkeologi	Vidare utredning krävs
Buller	-
Naturvårdsintressen	-
Risker	-
VA	Området är inte anslutet till kommunalt VA. Ledning finns i närområdet

Inriktning

Området reserveras för en multibollplan.

U2 motionsspår

Idag har Bestorp inget motionsspår och det finns önskemål från de boende i samhället att hitta ett lämpligt läge. Kommunen kan bidra genom att utse ett bra läge, skriva avtal med markägare med mera, men iordningställande och skötsel av området kommer att åligga dem som bor i området.

Ytterligare utredning krävs för att studera lämpliga sträckningar. För att påverkan på området ska bli så liten som möjligt bör befintliga skogsvägar och stigar utnyttjas i så stor utsträckning som möjligt. Exempelvis kan motionsspåret delvis sammanfalla med Östgötaleden.

I området bedrivs idag skogsbruk, pågående markanvändning måste kunna fortgå.

Eventuellt skulle skolans lokaler, som ligger strategiskt intill stråket, kunna användas för omklädning och dusch.

Markägare	Privat fastighetsägare
Detaljplan	Området är inte detaljplanelagt
Trafik	-
Arkeologi	Inga kända lämningar
Buller	-
Naturvårdsintressen	-
Risker	-

Inriktning

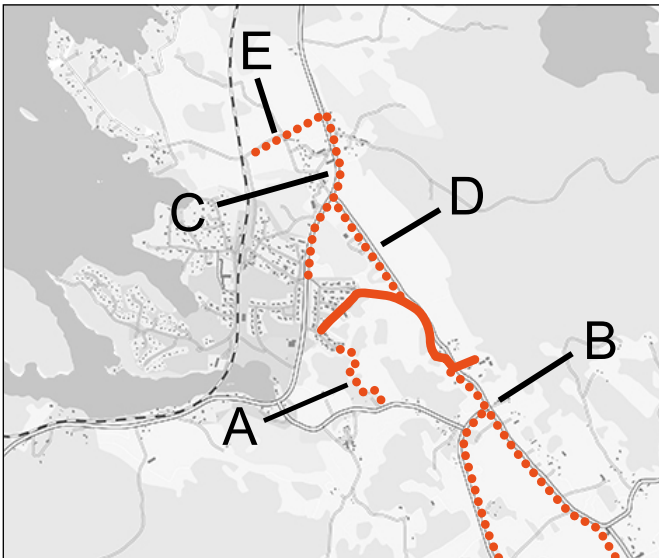
Fortsatt utredning krävs för att klarlägga om området kan vara lämpligt för att anlägga ett motionsspår.

Trafik

Översiktplan för landsbygden och småorterna anger som en strategisk inriktning att trafikplaneringen på landsbygden och i småorterna ska ske i samklang med kommunens mål att vara koldioxidneutral 2025 vilket bland annat innebär ett minskat bilåkande. Samåkning är ett mer hållbart alternativ än resor med den egna bilen och kan bidra till färre bilresor även från landsbygden och småorterna. Förutsättningar för samåkning ska därför förbättras genom goda parkeringsmöjligheter för bil och cykel vid strategiska platser. Även möjligheterna att ta sig fram till fots eller med cykel på landsbygden ska förbättras genom att kommunen ska verka för en hög trafiksäkerhet och trygghet för fotgängare och cyklister inom kommunens småorter, på landsbygden och till busshållplats eller samåkningsplats. Vid målpunkter för cyklister ska det finnas bra cykelparkering. Parkering för cykel och bil ska också anordnas vid strategiska hållplatslägen för att öka kollektivtrafikresandets attraktivitet för boende på landsbygden och i kommunens småorter. Vid trafikplanering ska *Trafikverkets fyrstegsprincip* och kommunens *Trafikstrategi* ha en tydlig roll i planeringen.

Föreslagna utbyggnader i Bestorp genererar nya behov samt översyn av befintliga trafiklösningar.

Gång- och cykelvägar

Till Folkets park (A)

Markägare Linköpings kommun och privat fastighetsägare

Detaljplan Området är inte detaljplanlagt

Naturvårdsintressen

Gång- och cykelvägen passerar genom ett naturvårdsområde, klass 1B

Från Sättra skola mot Sättra fritidshusområde och Sättravallen (B)

Markägare Privata fastighetsägare

Detaljplan Området är inte detaljplanlagt

Naturvårdsintressen

Gång- och cykelvägen passerar genom ett naturvårdsområde, klass 1B

Mellan område B7 och Bestorps centrala delar (C)

Markägare Linköpings kommun och privata fastighetsägare

Detaljplan Området är delvis detaljplanlagt

Naturvårdsintressen

Gång- och cykelvägen passerar genom ett naturvårdsområde, klass 1B

Mellan område B7 och Sättra skola (D)

Markägare Linköpings kommun och privata fastighetsägare

Detaljplan Området är delvis detaljplanlagt

Naturvårdsintressen -

Längs ny vägdragning från Norrängsvägen till väg 687 (E)

Markägare Privat fastighetsägare

Detaljplan Området är inte detaljplanlagt

Naturvårdsintressen -

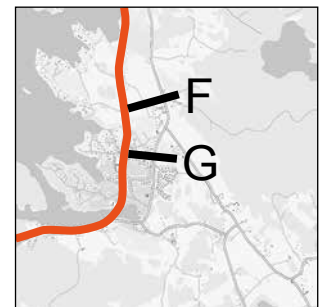
Gång- och cykelförbindelserna i Bestorp är på vissa sträckor separerade från biltrafiken. Bland annat finns en separerad gång- och cykel förbindelse mellan Lindbacksvägen och Sättra skola. De separerade sträckorna binds samman med lokal-gator som tillsammans utgör ortens gång- och cykelnät. I kartan markeras de gator, tillsammans med separerade gång- och cykelvägar, som bedöms vara viktiga gång- och cykelstråk.

I enlighet med *Översiktsplan för landsbygden och småorterna* markeras sträckan mellan Bestorp och Sättravallen samt mellan Bestorp och Sättra fritidshusområde som framtida cykel förbindelser.

Boende i Bestorp önskar även säkra gång- och cykel förbindelser till Brokind, framför allt för barnen som lättare kan nyttja idrottsanläggningarna i båda orterna. I främst ett turistperspektiv finns önskemål om cykel förbindelse mellan bland annat Linköping och Rimforsa, via exempelvis Bestorp. Som en mycket långsiktig idé kan detta vara en möjlighet att främja utvecklingen av cykelturismen. Skulle Stångådalsbanan läggas ner skulle banvallen eventuellt kunna omvandlas till cykelväg. Sträckningen skulle bli en rekreativ cykel förbindelse genom eklandskapet, något som skulle vara positivt för cykelturismen.

Järnväg

Stångådalsbanans framtid är ovisst. I dagsläget pågår arbetet med en åtgärdsvalsstudie som förhoppningsvis kan ge vägledning i framtida strategiska frågor rörande banans utveckling. I dagsläget utgör Stångådalsbanan dock en förutsättning för planeringen

av samhället. För att inte omöjliggöra en utveckling av trafiken på banan ska planeringen beakta möjligheten både att pendeltågen åter stannar i samhället och att godstrafiken återupptas. Detta innebär att vid planering av nya utbyggnadsområden i järnvägens närhet ska, tills andra direktiv ges, hänsyn tas till att godståg åter kan trafikera banan. Det innebär exempelvis att bullernivån nära banan kan öka om godstrafiken återupptas. För områden som kan utsättas av bullerstörningar från järnvägen bör bullerberäkningar genomföras som tar höjd för detta.

En förutsättning för att bygga ut nya områden som belastar en befintlig järnvägspassage är att den har minst bommar och

ljusreglering. Idag finns inom planområdet två plankorsningar (F och G), en centralt i samhället och en för trafik till och från Norrängen. Båda korsningarna har både bommar och ljusreglering.

Områdena B1-B4 kommer nyttja passagen över järnvägen vid Norrängen. Utbyggnad av områden som berörs av järnvägen sker i samråd med Trafikverket. Järnvägs korsningen vid Norrängsvägen är signalreglerad och försedd med bommar. Korsningen behöver ses över avseende dess bredd för att stämma med vägstandarden i övrigt. Båda vägalternativen som studerats passerar järnvägs korsningen.

Under samrådet har idéer och tankar om att banvallen för Stångådalsbanan skulle kunna omvandlas till cykelbana om järnvägstrafiken upphörde framförts. Banvallen skulle då bli en rekreativ cykelförbindelse genom eklandskapet som skulle vara positiv för cykelturismen.

St1 Stationsområde

Markerat område utgörs av det gamla stationsområdet. I dagsläget stannar inte pendeltågen i Bestorp. Stationsområdets ytor bevaras för att i framtiden kunna möjliggöra en pendeltågsstation här, med tillhörande bil- och cykel-parkering, väderskydd etc.

Markägare Trafikverket

Detaljplan Området är detaljplanelagt, BPLP152

Trafik Området angörs via Sågvägen

Naturvårdsintressen

Området ingår i ett naturvårdsområde, klass 1B

Inriktning

Området reserveras för stationsverksamhet.

Vägtrafik

Busshållplatser

För att öka attraktiviteten i att åka kollektivt måste satsningar göras bland annat på förbättrad komfort vid hållplatserna med väderskydd och gott om cykelställ, gärna under tak.

För Bestorp är det även av stor vikt att landsbygdstrafiken mot Brokind och expressbussen till Kisa/Linköpings samordnas så att effektiv pendling blir möjlig.

P/S Pendlarparkering och samåkningsparkering

P/S - pendlarparkering

Genom att omdisponera befintlig parkering går det att få ytterligare 2-3 platser. På sikt kan det dock uppstå behov av ytterligare platser. Pendlarparkeringen är strategiskt placerat öster om väg 687, nära busshållplatsen.

Slutningen upp mot norr ligger dag i träda och beskogas sakta. Fler ekar skulle kunna bidra till att skapa en vacker ekbacke, ett signum för orten som skulle förstärka och lyfta fram ortens karaktär för förbipasserande. En pendlarparkering bör därför förläggas närmast vägen så att möjligheten att utveckla ekbacken bevaras. Parkeringen bör gestaltas med omsorg för att smälta in i landskapet.

Parkeringen kan nås genom en ny anslutning direkt på väg 687. Kullen i norr medför viss reducerad sikt för trafiken norrifrån men med den hastighetsdämpande effekt, som den föreslagna vägentrén till samhället skulle medföra, bör farten kunna dämpas och inte utgöra något problem.

I området har en arkeologisk utredning, etapp 2, genomförts.

Markägare Linköpings kommun

Detaljplan Området är inte detaljplanelagt

Trafik Ny anslutning från väg 687

Arkeologi Eventuella utredningar sker i nästa planskede

Naturvårdsintressen

I norr angränsar området till ett naturvårdsområde, klass 1B

P/S – samåkningsparkering

För att minimera intrånget i ekbacken centralt i samhället där pendlarparkeringen är belägen, möjliggörs för en samåkningsparkering vid korsningen väg 687 och väg 691.

Markägare Linköpings kommun

Detaljplan Området är inte detaljplanelagt

Trafik Ny anslutning från väg 691

Arkeologi Inga kända lämningar, eventuella vidare utredningar sker i nästa planskede

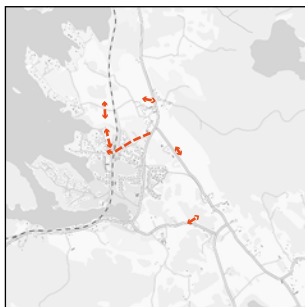
Naturvårdsintressen -

Inriktning

Området reserveras för samåkningsparkering.

Väganslutningar till nya områden

Ny anslutning till väg 687 kan bli aktuell för område B1-B6. Behovet beror på exploateringsgraden av nya områden och hur stort antal beräknade trafikrörelser de nya områdena förväntas alstra. Norrängsvägen används idag till och från befintligt område.

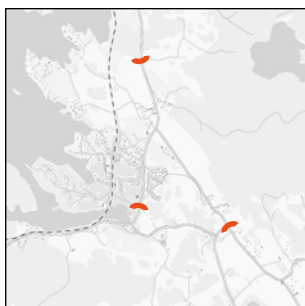

Vägen är cirka 3,5 meter bred och belagd. Uppgifter om trafikmängderna saknas för Norrängsvägen och Hasselbacksvägen. Vid en ökning av trafikmängderna bör Norrängsvägen kompletteras med ett antal mötesplatser. Alternativt leds trafiken på en ny väg åt nordost mot väg 687, för att avlasta trafiken genom samhället. En ny anslutning på väg 687 kräver tillstånd från Trafikverket. Nyttan med en ny sträckning behöver dock utredas vidare. En stor del av de, som kommer att bo i det nya området, kan antas ha behov av att köra via Bestorps centrala delar för att exempelvis lämna/hämta barn eller handla. Samråd får ske med Trafikverket.

För områdena B9 och B10 bör anslutningen samordnas i en fyrvägskorsning.

Entréer till samhället

Syftet med entréer är att uppmärksamma trafikanter på att man färdas genom en ort och på sikt stärka ortens identitet. Utformningen av själva porten eller entrén till samhället spelar en stor roll för den upplevda "bykänslan". Vägen genom orten kan också förse med utsmyckning.

Teknisk försörjning

Kommunen är aktiv när det gäller att utveckla teknisk försörjning. I den klimat- och energiplan som tas fram behandlas bland annat energiförsörjningen på landsbygden utifrån målet att Linköping ska vara en koldioxidneutral kommun 2025.

Kommunens planering för vatten- och avloppshantering drivs utifrån insikten att detta är av strategisk betydelse för en hållbar landsbygdsutveckling och avgörande för den framtida vattenkvaliteten i sjöar och vattendrag och för grundvatten i kommunen. Det ska vara tydligt och förutsägbart för den enskilde hur kommunen kommer att hantera vatten- och avloppsfrågor. En kommunal policy ska tas fram för hur detta arbete ska bedrivas. Fokus ska ligga på ansvars- och genomförandefrågor samt ekonomi och policyn ska ange en tydlig viljeinriktning för kommunen. Ortstrukturen i *Översiktsplan för landsbygden och småorterna* ska utgöra ett viktigt underlag för prioritering av fortsatt kommunalt arbete med vatten- och avloppsåtgärder.

VA

Bestorp är anslutet till Linköpings vattenverk och avloppsreningsverk med förbindelseledningar via Svartmåla och Sturefors. Spillvattennätet i Bestorp är starkt påverkat av tillskottsvatten (läck- och dränvatten). Saneringsåtgärder behöver genomföras på det befintliga spillvattennätet för att skapa utrymme för tillkommande områden. Idag finns utjämningsmagasin i anslutning till pumpstationerna i Smedjan och Bonäsudden för att utjämna flödestoppar och minimera risken för bräddningar till recipient.

Dagvatten

Omhändertagande av dagvatten förutsätts kunna ordnas lokalt inom föreslagna utbyggnadsområden.

N - Närvärme

I planen reserveras en plats för att möjliggöra en utbyggnad av ett lokalt fjärrvärmenät. Vilken plats som väljs beror på att lönsamhet i verksamheten förutsätter en stor baskund som sedan kan kompletteras med ett nät där småhusområden kopplas på.

Läget möjliggör för befintligt verksamhetsområde att utgöra baskund.

Närvärmeverket bedöms generera cirka en transport med flis i veckan.

Genomförande

Översiktsplanen för Bestorp ger ett stort handlingsutrymme att gå från idé till verklighet men för att idéerna i planen faktiskt ska förverkligas behöver olika krafter i samhället samarbeta mot samma mål. Den kommunala organisationen har ofta kunskaper och resurser som tillsammans med den kompetens och det engagemang som boende, företagare och föreningar såsom byalag, hembygdsföreningar och idrottsföreningar har lägger en god grund för en hållbar landsbygdsutveckling. Översiktsplanen ger rum för de eldsjälarna som många gånger driver på utvecklingen lokalt, men de behöver backas upp av den stora kommunala organisationen. Kommunen måste ta tillvara de idéer som kommer från invånarna, särskilt i de fall då idéer har tydlig hållbarhetsprägel.

Genomförande kräver generellt en ökad kommunal närvaro i Bestorp. Den kommunala organisationen behöver också utveckla arbetssätt som är mer flexibla när det gäller samverkan mellan de olika nämnderna och deras förvaltningar. För den enskilda medborgaren är "kommunen" Linköpings kommun, oavsett förvaltning eller andra administrativa uppdelningar av ansvar eller bolagsbildningar.

Boende och service

Översiktsplanen för Bestorp innehåller förslag på platser för ny bostadsbebyggelse av olika slag. Kommunen bygger inte själv bostäder och det allmännyttiga bostadsföretaget, Stångåstaden, är enligt lag ålagt att driva sin verksamhet på affärs-mässiga grunder, vilket gör att det inte alltid kan tillgodose önskemål om byggnation. Privata byggherrar bygger givetvis på eget initiativ, men även här kan det finnas hinder, till exempel svårigheter att få tillräckligt stora lån för nybyggnation på landet. Kommunen kan emellertid skapa förutsättningar för byggande genom att arbeta med olika typer av planer. Kommunen ska bidra med kunskap och kompetens samt arbeta för att möjliggöra utveckling av ett mer varierat bostadsutbud utanför staden och de större tätorterna. Attraktiva och goda boendemiljöer kan kräva en högre nivå av skötsel än idag. *Kommunalt huvudansvar för detta arbete ligger på samhällsbyggnadsnämnden samt miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen.*

Översiktsplanen innehåller förslag på mark- och vattenanvändning som – för att kunna genomföras – förutsätter tillstånd och beslut av olika slag, exempelvis bygglov, detaljplanläggning med mera. *Kommunalt huvudansvar för detta arbete ligger hos bygg- och miljönämnden samt miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen.*

Den kommunala servicen har kommunen däremot har full

rådighet över, även om ekonomiska ramar givetvis påverkar vilken service som är möjlig att erbjuda på landsbygden samt var kommunen ska driva skol- och förskoleverksamhet respektive omsorgsverksamhet. *Kommunalt huvudansvar för detta arbete ligger hos barn- och ungdomsnämnden och omsorgsnämnden samt utbildningsförvaltningen och omsorg- och socialförvaltningen.*

Upplevelse och miljö

Översiktsplanen innehåller förslag om nytt motionsspår samt om mark- och vattenanvändning, som för att kunna genomföras behöver tillstånd av olika slag (myndighetsbeslut). *Kommunalt huvudansvar för detta arbete ligger hos bygg- och miljönämnden samt miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen.*

Infrastruktur och rörelse

Översiktsplanen för Bestorp innehåller förslag om framtida infrastruktur för vatten och avlopp samt förslag på plats för närvärmeanläggning, baserat på pågående VA-planering, dagvattenutredning, avfallshanteringsutredning samt energiutredning. *Kommunalt huvudansvar för detta arbete ligger hos kommunfullmäktige och samhällsbyggnadsnämnden samt kommunledningskontoret respektive miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen. Tekniska verken i Linköping AB är huvudman för kommunala VA-anläggningar och ansvarar för VA-försörjningen inom verksamhetsområdena för kommunalt vatten och avlopp enligt lagen om allmänna vattentjänster. Utöver den dagliga driften sköter Tekniska verken även planering, projektering, förnyelse, nybyggnation, ekonomi och administration av de kommunala VA-anläggningarna. Tekniska verken är ansvarigt, tillsammans med kommunen, för arbetet med vattenskyddsområde Råberga, som även omfattar Bestorps tätort.*

Översiktsplanen för Bestorp innehåller förslag om framtida infrastruktur för kommunikationer. Ur ett genomförandeperspektiv måste vägghållarfrågan beaktas. Vägarna kan vara statliga (Trafikverket), kommunala eller enskilda vilket påverkar hur en infrastrukturåtgärd kan komma till stånd. Till infrastrukturen hör också gång- och cykelvägar, parkeringsplatser och cykelställ. Infrastrukturplaneringen måste också ta upp frågor som säkerhet (till exempel hastigheter) och hållbar pendling. *Kommunalt huvudansvar för detta arbete ligger hos kommunstyrelsen (Tjustbanan/Stångådalsbanan) och samhällsbyggnadsnämnden samt kommunledningskontoret respektive miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen.*

Översiktsplanen visar lösningar på framtida behov av en utökad och bättre situations- och platsanpassad kollektivtrafik bland annat utifrån mål om en koldioxidneutral kommun, trafikstrategi och hållbara transporter. Beslut om kollektivtrafik fattas av landstinget. Kommunen ska bidra med kunskap och kompetens samt arbeta för att möjliggöra en förbättrad kollektivtrafik. *Kommunalt huvudansvar för detta arbete ligger hos kommunstyrelsen (Stångådalsbanan) och samhällsbyggnadsnämnden samt kommunledningskontoret respektive miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen.*

Näringsliv och företagande

Översiktsplanen innehåller förslag på etablering av ett verksamhetsområde. *Kommunalt huvudansvar för detta arbete ligger hos NuLink, kommunens näringslivsbolag, bygg- och miljönämnden samt miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen. Utveckling av besöksnärsverksamhet koordineras mellan NuLink, Visit Linköping och miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen.*

Planarbete

En översiktsplan är inte juridiskt bindande men den är en grund för kommande vidare planering i form av detaljplaner, ändringar av detaljplaner och områdesbestämmelser. När detaljplan krävs regleras i plan- och bygglagens 4 kapitel 2§. Översiktsplanen för Bestorp innehåller ett antal frågor av den typ som i vanliga fall skulle bedömas inom ramen för ett detaljplanearbete. Intentionen i denna översiktsplan är att bygglov

för enstaka och mindre etableringar ska kunna ges med stöd av översiktsplanen eller/och med stöd av inriktningarna i översiktsplanen. Detaljplan kan komma att krävas för större exploateringar i orten eller för landsbygdsutveckling, som inte kunnat förutses under upprättande av denna plan.

Översiktsplanen innehåller förslag på mark- och vattenanvändning som för att kunna genomföras behöver tillstånd, exempelvis bygglov och strandskydd (myndighetsbeslut). *Kommunalt huvudansvar för detta arbete ligger hos bygg- och miljönämnden samt miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen.*

Utredningar

I *Översiktsplan för landsbygden och småorterna* anges att ett antal sektorsplaner och program ska tas fram för att planens syften ska kunna nås. Dessa kan vara aktuella även för Bestorp.

VA-plan och vattenplan: *tas fram av miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen i samarbete med Tekniska verken i Linköping AB.*

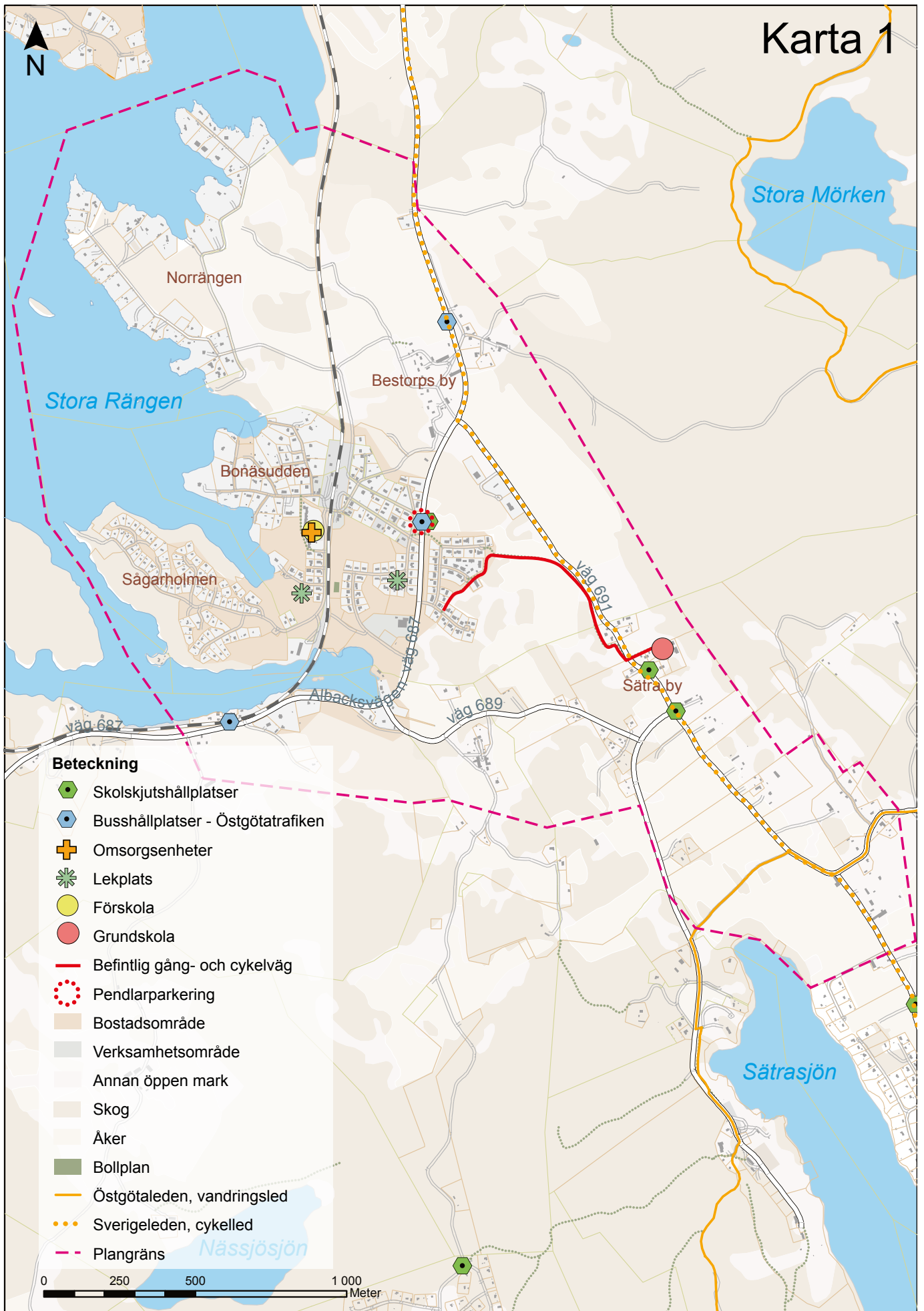
Kulturmiljöprogram: *tas fram av miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen i samarbete med kultur- och fritidsförvaltningen.*

Friluftslivsprogram: *tas fram av miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen i samarbete med kultur- och fritidsförvaltningen.*

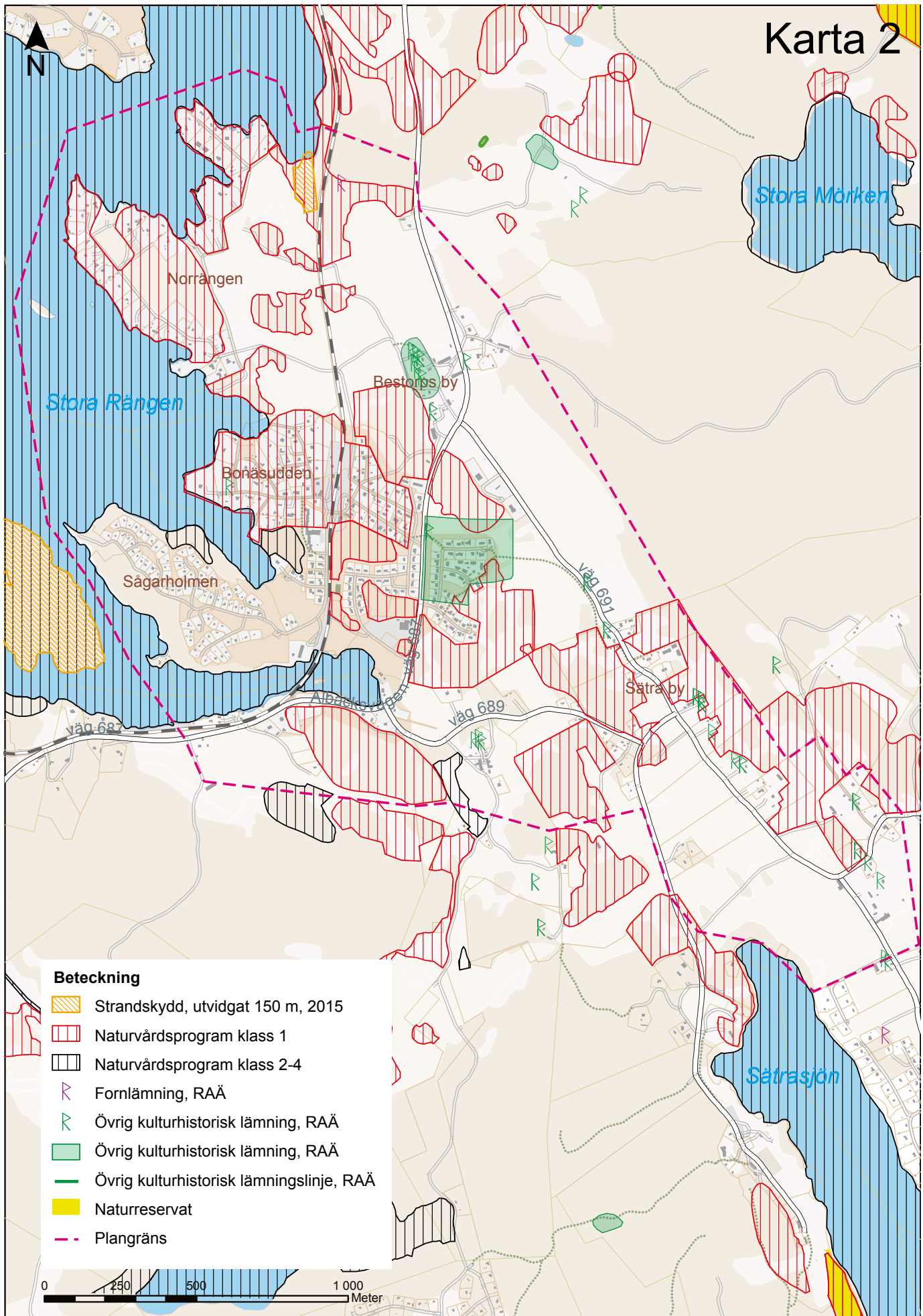
Energi och klimatplan: *tas fram av kommunledningskontoret.*

Planerings- förutsättningar

Karta 1

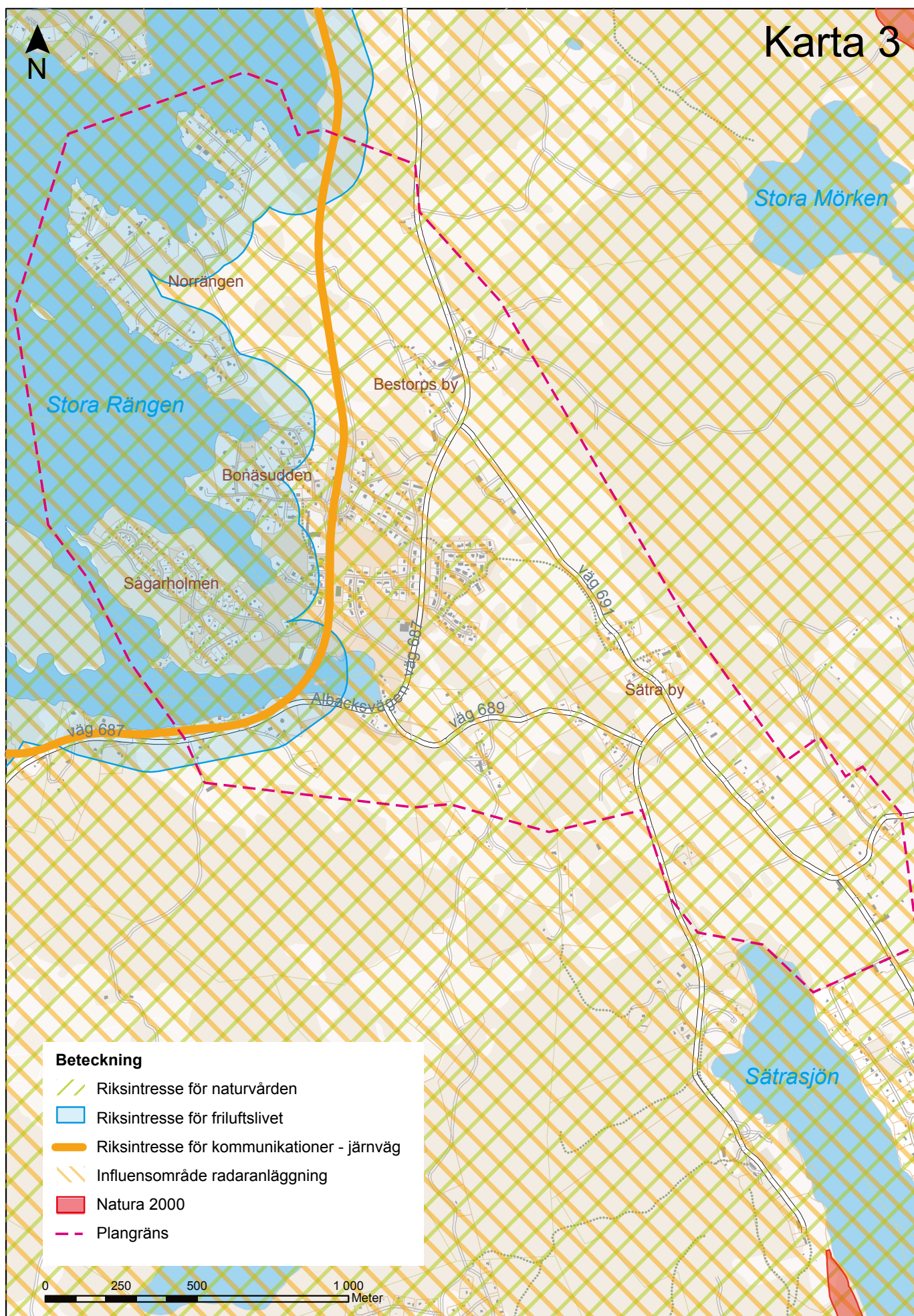
Karta 2

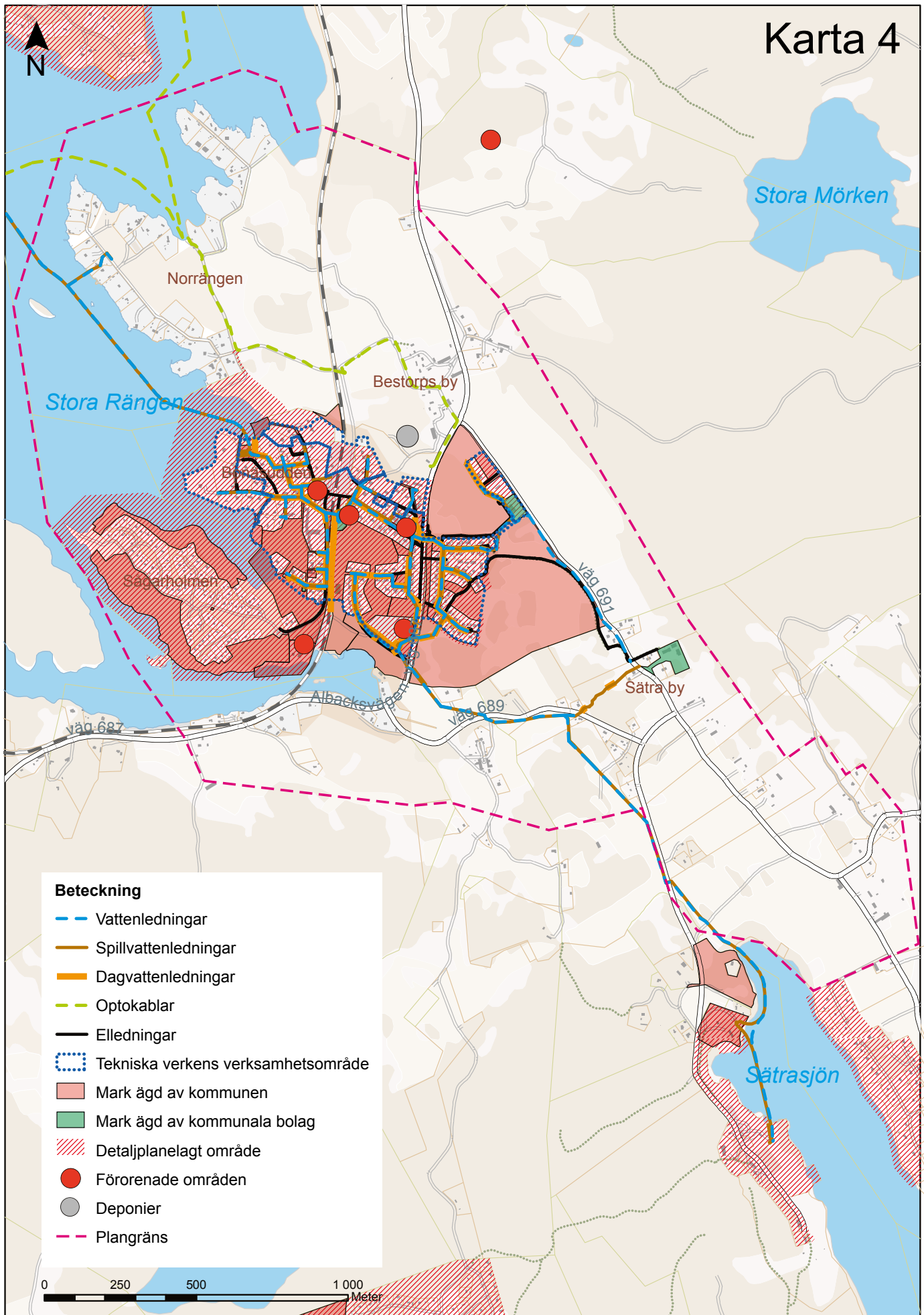
Beteckning

- Strandskydd, utvidgat 150 m, 2015
- Naturvårdsprogram klass 1
- Naturvårdsprogram klass 2-4
- Fornlämning, RAÄ
- Övrig kulturhistorisk lämning, RAÄ
- Övrig kulturhistorisk lämning, RAÄ
- Övrig kulturhistorisk lämning, RAÄ
- Naturresevat
- Plangräns

Karta 3

Karta 4

Planeringsförutsättningar

Bestorp är naturskönt beläget utmed Kinda kanal och Stångåns sjösystem cirka 3 mil söder om Linköping. I Bestorps närmsta omland finns en del mindre byar och cirka 5 km åt väster, längs väg 687, ligger Brokind.

Historik

Människor har valt att bosätta sig i Bestorp under lång tid. Mycket talar för att en varaktig bebyggelse etablerades i området kring Bestorp redan under medeltid. Bosättningar växte sannolikt fram i det omedelbara närområdet till de historiskt kända enheterna Bestorp, Ås och Skruvkulla. Bestorps by utgjorde under historisk tid en av de största byarna i socknen. Vid mitten av 1600-talet fanns sju hemmansägare i byn och hundra år senare hade de ökat till tio stycken. I övrigt var området tämligen glest bebyggt ännu vid tiden för järnvägens framdragande.

Byn är belägen på en markant höjdrygg och omnämns redan 1377 i det historiska källmaterialet (SOFI). Efter 1686 tillhörde byn Sturefors. Den har aldrig genomgått skifte, men 1919 delades ägorna upp genom samsjedelning efter laga skiftets principer. Byn har därför bevarat sin ålderdomliga karaktär med en närmast intakt bebyggelsestruktur. På Bestorps ägor fanns vid början av 1900-talet cirka tio torp och backstugor. De övriga delarna av området utgjordes till stor del

av byns åker- och ängsmark, den senare beväxt med lövskog. I södra delarna av området vidtog åker, äng och bebyggelseplatser till Ås, Skruvkulla och Sätra.

Idag finns fortfarande delar av Bestorps bys åkermarker kvar. Dessa ligger nordväst och sydost om bybebyggelsen. Byns ängsmarker, Norrängen och Sörängen, är dock till största delen bebyggda. På 1920-talet byggde välbärgade Linköpingsbor sommarvillor invid Stora Rängen på Norrängen och på Sörängen. Senare skulle även sommarstugebebyggelse komma att etableras på Bestorpsön. Av planområdets äldre sommarvillor är flertalet uppförda i trä med drag av nationalromantik.

Tätorten Bestorp, belägen ett par hundra meter söder om byn Bestorp, kom att växa fram som ett stationssamhälle i samband med etablerandet av Östra centralbanan i början av 1900-talet. När järnvägen öppnats tätnade bebyggelsen gradvis och ortens träindustri kom att etableras invid järnvägen, norr om Längdviken. Här drevs till en början ett ångsågverk

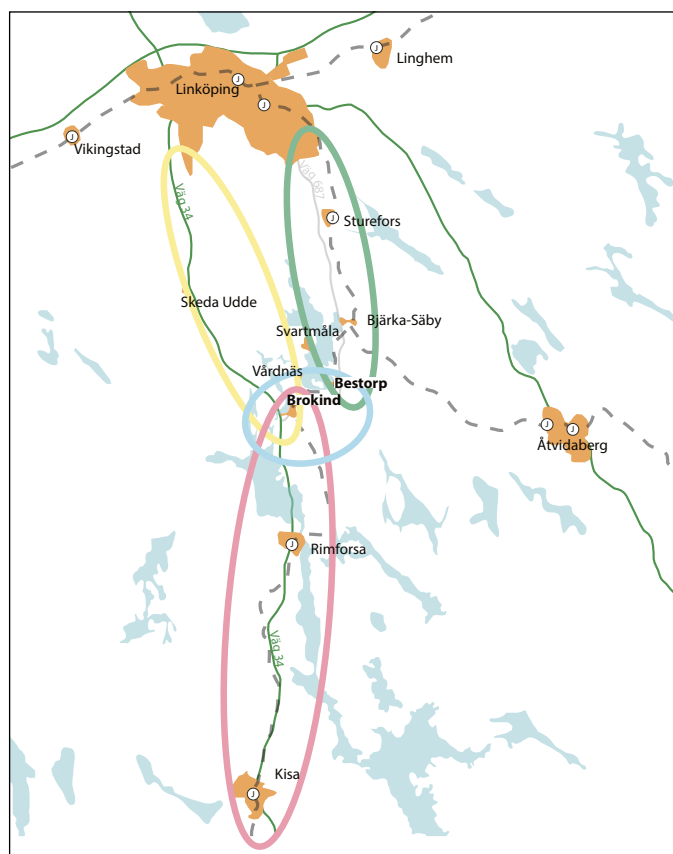
och avfallsveden kolades i närområdet i milor. Relativt snabbt därefter anlades även en mindre möbelfabrik i samhället. Bangården utvidgades redan 1903 och ett stickspår lades ut till ångsågen. Samhällets tillväxt var så snabb att stationsbyggnaden utvidgades 1905. Den första affären etablerades redan 1904.

1926 fanns, förutom ångsågen, ett hyvleri och tre möbelfabriker i samhället. När det fanns som flest arbetstillfällen i Bestorp fanns exempelvis sex möbeltillverkare, två skomakare, ett skrädderi, ett urmakeri, en cykelverkstad och såväl ett bageri som två slaktare i samhället. Vidare fanns här ett pensionat, Strandgården. Sedan dess har utbudet av service och verksamheter förändrats och orten har successivt vuxit och nu nått cirka 600 invånare.

Bestorp i regionen

En relativt liten ort som Bestorp är i många olika avseenden en del i en större struktur.

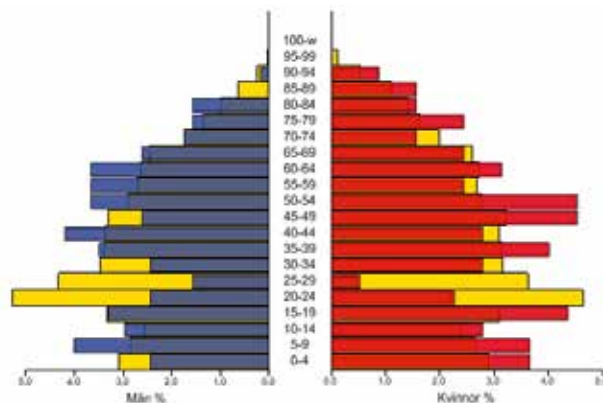
Bestorp är kopplat främst till Linköpings serviceutbud och arbetsmarknad. Genom samhället passerar Stångådalsbanan och länsväg 687 som är de större trafikinfrastrukturstråken som förbinder samhället med Linköping i norr. Arbetspendlingen från Bestorp är stor, cirka 80 procent pendlar ut från orten framför allt till Linköping och till andra orter inom kommunen.

Bestorp är del i en större struktur.

Också högstadie- och gymnasieelever pendlar in till Linköping för att gå i skolan. Samtidigt har skolan på orten stort upptagningsområde och flera barn pendlar in till Bestorp från omlandet för att gå i skolan.

Befolkning 31 december 2011 i Bestorp tätort, Norrängen och Sätra by jämfört med hela kommunen

Blått & rött = män & kvinnor i Bestorp, Norrängen & Sätra by. Gul bakgrund = hela Linköpings kommun.

Boende och befolkning

2011 var befolkningen i Bestorps tätort (inklusive Norrängen, Bestorps by och Sätra by) 589 personer. Sedan 1980-talet har befolkningsökningen varit låg men relativt stabil. I förhållande till kommunen i övrigt bor det fler i åldrarna 15-19 och 45-64 i orten medan det är färre personer i åldrarna 20-34 år.

Trots att orten inte är så stor finns i Bestorp ett relativt varierat bostadsutbud. 68 procent av bostadsutbudet består av småhus och 32 procent av övriga hus. Det breda utbudet innebär att människor med olika förutsättningar och i olika skeden av livet har möjlighet att välja att bosätta sig, eller stanna kvar, på orten.

Områden av kulturhistoriskt värde

Nedan beskrivs de områden som bedöms ha ett högt kulturhistoriskt värde. Områdena markeras på kartan nästa sida.

Sätra by, som har en karaktär av en utglesad radby, illustrerar kulturlandskapets utveckling under de senaste århundradena. Flera av byggnaderna är från första hälften av 1800-talet.

Bestorps by är oskiftad, vilket är ovanligt i Östergötland. Alltsedan 1696 har Bestorps by tillhört Sturefors egendom. Från att från början utgjort upp till tio brukningsenheter kom byn 1959 att bestå av tre enheter. Längs den långsmala bytomten ligger över tjugo rödfärgade byggnader, varav cirka tio är bostadshus.

Byn har mycket höga kulturhistoriska värden och det är därför viktigt att även fortsättningsvis slå vakt om den. Miljön

bör inte kompletteras med andra byggnader än vad som krävs för jordbruksdriften. Utformningen och placeringen av eventuella tillskott ska anpassas till miljön.

Runt byn illustreras i kartan (nedan) ett område inom vilket nya utbyggnadsområden inte bedöms lämpliga.

Enskilda byggnader av särskilt kulturhistoriskt värde

Enskilda byggnader som, utifrån dagens bedömningar, är upptagna på förteckningen över de byggnader som inte får rivras eller till sitt yttre förvanskas är:

Bonäsudden 1:2, 1:3, 1:7, 1:17 och 1:35

Norrängen 1:11

Vårdnäs 1:8, 1:10, 1:11 och 1:13

För att skydda kulturhistoriskt värdefulla byggnader kan det, vid ett ökat bebyggelsestryck, bli aktuellt att detaljplanlägga icke planlagda områden samt att se över behovet av att uppdatera äldre byggnadsplaner.

Arkeologi (se karta 2 på sidan 33)

Östergötlands länsmuseum har på uppdrag av Linköpings kommun tagit fram en arkeologisk förstudie för planområdet, vilken har utgjort ett underlag för planförslaget. Antalet arkeologiska insatser inom området har visat sig vara tämligen få. Detta beror bland annat på att de idag kända fornlämningslokalerna är relativt få till antalet och att exploateringstrycket varit relativt litet under modern tid. Sammantaget har tre arkeologiska uppdrag utförts vid Bestorp.

Bara en fornlämning är registrerad inom området och har ett RAA-nummer. Den är en stensättning, belägen inom norra delen av området och som registrerades under den fornminnesinventering som bedrevs i området 1980. Anläggningen bedömdes då, med viss reservation, utgöra en gravanläggning som innehåller en delvis blottlagd hällkista. Seden att begrava döda i hällkistor dateras generellt till tiden omkring cirka 2000 f Kr, det vill säga övergångsperioden mellan yngre stenålder och äldre bronsålder.

Mängden fornlämningar kan dock sannolikt komma att öka något i samband med eventuella arkeologiska utredningar.

De arkeologiska insatser som genomförts, gjordes i samband med att detaljplaner togs fram för industriområdet och bostadsområdet öster om väg 687. Området utgörs av en sydvästsluttande åkermark nedanför en moränhöjd, direkt öster om tätorten. Den arkeologiska förundersökningen, som också kom att omfatta slutundersökningsmoment, visade på spridda boplatsslämningar i form av härdar, stolphål och mörkfärgningar. Anläggningarna ligger framförallt i planområdets norra delar. De centrala delarna av boplatserna antogs ligga i sydsluttningen, norr om den idag bebyggda ytan. Senare genomfördes en arkeologisk förundersökning nordost om samma moränhöjd, då även det området skulle bebyggas. Här påträffades endast enstaka boplatsslämningar.

Utöver den registrerade fornlämningen finns ett antal kulturhistoriska lämningar som till stor del utgörs av kvarstående byggnader. I samband med genomförandet av den arkeologiska förstudien för området upptäcktes genom kart- och arkivstudier också ett antal möjliga fornlämningar som kommer att undersökas vid en eventuell fältinventeringsfas.

Skola, vård och omsorg

Barnen i Bestorp går i Sättra skola, belägen i Sättra by ett par hundra meter öster om Bestorp. Här finns årskurs F-6. Brokinds och Sättra skolor samarbetar både med personal och lokaler. Till skolan i Sättra hör en skolskog med vindskydd och grillplats, vilket gör att friluftsliv och utomhuspedagogik är en naturlig del av skolans vardag. På skolan finns även fritidsverksamhet upp till årskurs 6. Från Bestorp finns en separat gång- och cykelväg från samhället till skolan. Vid skolan passerar gång- och cykelvägen över väg 691.

Förskolor (se karta 1 på sidan 32)

Bestorps förskola, förskolan Sägsvägen, är lokaliserad i anslutning till Bestorps servicehus centralt i samhället.

Omsorg (se karta 1 på sidan 32)

I Bestorps servicehus finns 10 lägenheter. Bestorp tillhör samma upptagningsområde som Brokind.

Bestorp tillhör Ekholmens vårdcentral.

Sysselsättning och produktion

Arbetsmarknaden i Bestorp domineras av vård- och omsorgssektorn, byggverksamhet och handel. 2009 fanns det 48 arbetstillfällen i Bestorp.

Det finns ett litet verksamhetsområde längs vägen mot Sätra by med bland annat en trävaruhandel. För övrigt är verksamheterna utspridda på orten. 2009 fanns det cirka 400 förvärvsarbetande bosatta i Bestorp. Av dessa utpendlade 91 procent. Av cirka 360 som pendlar så pendlar cirka 80 procent till Linköping eller en annan ort inom kommunen medan 20 procent arbetspendlar till annan kommun. För kvinnorna i Bestorp och Bestorps omland är arbetspendlingen spridd över ett antal stadsdelar i Linköping. Av männen i Bestorps tätort arbetspendlar flest (cirka 28 procent) till Tornbyområdet. Näst största målpunkten är Tannefors dit 19 procent pendlar. Från omlandet pendlar männen främst till andra delar av kommunen, inte till Linköpings stad. Cirka 30 personer pendlade in till Bestorp med omland.

Service och handel

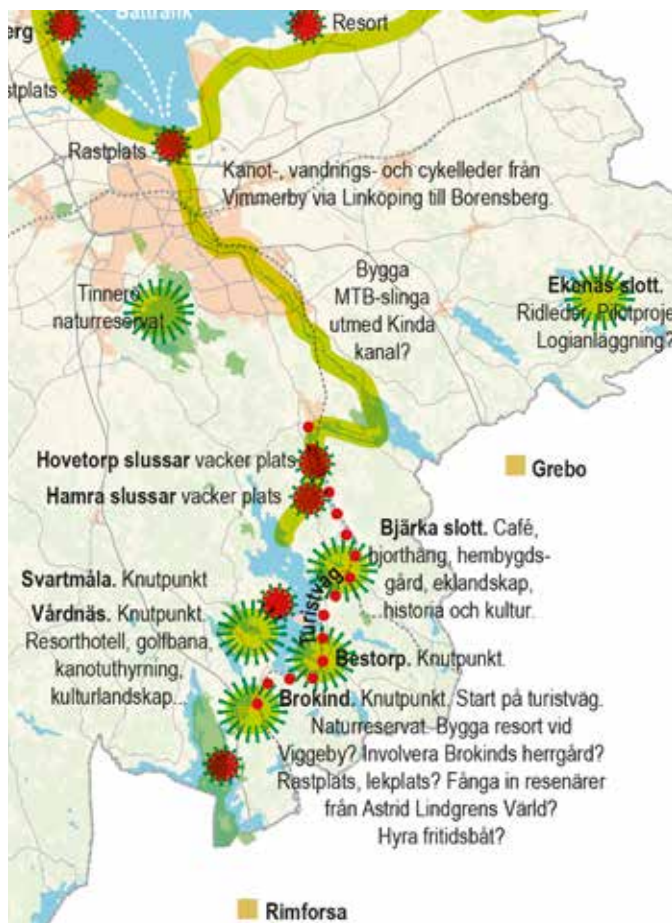
Centralt i samhället finns en ICA butik som både är apoteks-, spel-, post-, och systembolagsombud. De som av olika anledningar inte kan ta sig till affären, kan beställa varor för hemleverans.

I samhället finns även en biograf, den enda landsbygdsbiografen i kommunen. Biografen drivs av eldsjälarna i bygden och utgör en viktig mötesplats i samhället, både som biograf och som samlingslokal.

Förr var utbudet av service och arbetstillfällen större. I centrala delarna av samhället finns ett antal fastigheter med lokaler som vittnar om de många olika verksamheter som tidigare funnits på orten.

I verksamhetsområdet längs vägen mot Sätra finns också brandstationen. Stationen, som stod klar 2010, har deltidspersonal som turas om att hålla beredskap.

Bestorp har också ett mycket aktivt byalag som engagerar sig i ortens utveckling.

Utsnitt av karta från Översiktsplan för landsbygden och småorterna som visar möjlig utveckling av turismen i området.

Besöksnäring och turism

Det bedrivs turismverksamhet på Linköpings landsbygd idag. Turismen har dock all möjlighet att utvecklas ytterligare, inte minst i eklandskapen och längs Stångån/Kinda kanal, den gröna kanalen genom eklandskapet. Området omfattar stora delar av länet men den största sammanhängande delen ligger söder och sydost om Linköping. De centrala delarna av eklandskapet ligger kring godsens Brokind, Bjärka-Säby och Sturefors.

Stångån/Kinda kanal, den gröna kanalen genom eklandskapet, har stor potential att utvecklas ytterligare till ett attraktivt turistområde som lockar besökare både från Sverige och från utlandet. Förutom att området är värdefullt för Linköpingsbor som vill göra dagsutflykter är området även intressant för semestrande barnfamiljer som vill besöka Linköping och sedan fortsätta till Astrid Lindgrens Värld, men också naturturister som vill bo och semestra inom området. Trenden pekar också på en ökad natur- och kulturturism i framtiden. Bestorp är en av flera orter som skulle kunna vara en knutpunkt i Stångådalen. En knutpunkt är en attraktiv plats som har ett strategiskt läge och tillhandahåller ett visst utbud av service vad gäller livsmedel, mat, övernattningsmöjligheter och aktiviteter med mera. Bestorp har alla möjligheter att utvecklas till en sådan plats. En satsning på turismen kan vara ett sätt att skapa fler arbetstillfällen i orten.

Friluftsliv och rekreation

Med Stora Rängen och eklandskapet som omgivning finns stora möjligheter för en aktiv fritid. Stora Rängen erbjuder både bad och fiske och Stångån/Kinda kanal från Åsunden till Roxen utgör en kanotled med många sevärdheter samt iordningställda rastplatser längs sträckan. Landskapet runt samhället inbjuder också till promenader, svamp- och bärplockning med mera. Både cykelleden Sverigeleden och vandringsleden Östgötaleden passerar genom eller strax utanför Bestorp, se karta 1 på sidan 32. Inne i samhället finns en badplats som bland annat ortens byalag varit med och rustat upp.

Bestorp har en småbåtshamn som drivs av föreningen Bestorps båtklubb. Båtklubben har nyligen utökat antalet bryggplatser från 91 till 103. För närvarande står 20 personer i kö för att få en plats (Bestorps båtklubb januari 2015).

Strax utanför samhället ligger Folkets park som kan hyras för olika arrangemang. Där anordnas bland annat det årliga midsommarfirandet.

I Bestorps närmaste omgivning finns även flera större aktivitetsanläggningar, som en 18 håls golfbana med tillhörande restaurang och stiftsgården i Vårdsnäs. Stiftsgården har ett brett utbud av möjligheter till övernattnings-, konferenslokaler och olika aktiviteter, bland annat kanot- och kajakuthyrning.

I Bestorp finns lekplatser för de yngre barnen men det saknas idag fritidsanläggningar för äldre barn och för ungdomar. Byalaget i Bestorp efterfrågar därför en multibollplan som skulle kunna användas för många olika slags aktiviteter och bli en samlingspunkt för ungdomarna i samhället.

I eller i anslutning till Bestorp finns idag inga anlagda eljusspår eller idrottsområden. Det finns en mindre gräsplan/fotbollsplan, dock ganska isolerat belägen vilket gör den mindre attraktiv som samlingsplats för barn och unga.

Grönstruktur

Bestorps läge vid vattnet är inte speciellt påtagligt inne i Bestorp, mycket beroende på att tomterna med undantag för Sågarholmen går ända fram till sjön. Vattnet upplevs dock inte som svårtillgängligt.

I Bestorp finns 15,2 hektar planlagd parkyta. Grönytorna inne i samhället utgörs endast till en liten del av parkmark i bemärkelsen kortklippta gräsytor. Samhället, framför allt i de äldre delarna, är istället väl integrerat i det omgivande landskapet, där bebyggelsen placerats i de öppna gläntorna mellan områden av ädellövskog. Skogspartierna har ofta inslag av ek, som inte sällan utgör värdefulla miljöer i det nationellt värdefulla eklandskapet.

I samhällets äldre delar är trädgårdarna uppväxta och lummiga vilket förstärker den gröna karaktären av det offentliga rummet. I de nyare områdena består grönytorna i större

utsträckning av kortklippt gräs och planterade träd har ännu inte hunnit bli så stora, vilket påverkar intrycket.

Naturlandskapet

Det finns många värdefulla naturmiljöer kring Bestorp. Stora delar av dessa är av riksintresse för naturvården och strax norr om samhället finns några större Natura 2000-områden. En detaljerad inventering av viktiga naturmiljöer har gjorts i kommunens Naturvårdsprogram. I programmet pekas en del av eklandskapet i Bestorp ut som en värdeetrakt med särskilt höga ekologiska bevarandevärden.

Naturvårdslagstiftning

Med krav på ett rationellare jordbruk och med en bebyggelse och infrastruktur som tar mer mark i anspråk trängs vissa djur och växter undan och får färre områden som passar deras behov när det gäller livsmiljö. Både i svensk lagstiftning och i en rad internationella konventioner, som Sverige förbundit sig att följa, finns lagrum för att bevara speciellt värdefulla områden och biotoper. Områden kan till exempel utpekade som naturminne, naturreservat eller nationalpark för att säkerställa ett områdesskydd. Dessutom finns ett generellt biotopskydd som skyddar kulturpräglade naturtyper och landskapselement i odlingslandskapet.

Småbiotoper (under 1 hektar) som alltid omfattas av biotopskyddet är:

- alléer
- källor med omgivande våtmark i jordbruksmark
- odlingsrösen i jordbruksmark

- pilevallar
- småvatten och våtmarker i jordbruksmark (dammar anlagda för bevattningsändamål innefattas inte i denna biotop)
- stenmurar i jordbruksmark
- åkerholmar

Inom eller i anslutning till Bestorp finns flera naturminnen med lagskydd samt flera småbiotoper som innefattas i det generella biotopskyddet.

Naturvårdsprogram (se karta 2 på sidan 33)

Naturvårdsprogrammet har nyligen reviderats (2013) och ytterligare 600 värdefulla naturområden i kommunen har pekats ut. I Bestorp har en del områden utökats och några har tillkommit. Programmets är ett kunskapsunderlag när kommunens värdefulla natur ska vårdas och bevaras. I programmet delas naturområdena in i fyra klasser efter bevarandevärde där klass 1 har det högsta bevarandevärdet och klass 4 det lägsta. De flesta objekt som pekats ut inom och runt Bestorp tillhör klass 1 och ingår som värdekärnor i riksintresset eklandskapet. I Bestorp är eklandskapet i stor utsträckning också insprängt i tätorten.

Kartan redovisar naturområden som är upptagna i naturvårdsprogrammet. Beskrivningar för varje område finns i naturvårdsprogrammet: <http://kartan.linkoping.se/>

Jordbruksmark

Jordbruksmarken är en naturresurs vars betydelse växer i takt med klimatförändringen. I Östergötland är åkermarken till stora delar av högsta kvalitet vilket ska vägas in när ny mark ska tas i anspråk för bebyggelse. För den regionala utvecklingen är det dock viktigt att städerna har möjlighet att utvecklas, både genom förtätning och genom expansion. I Linköpings kommun är flera orter, framför allt i de västra delarna, belägna på högklassig jordbruksmark och expansion av dessa orter sker på bekostnad av åkermark. För att minimera åtgången på jordbruksmark har kommunen valt att främst koncentrera större utbyggnadsområden av ny bebyggelse i anslutning till vissa utvalda tätorter med goda kollektivtrafikförbindelser.

På landsbygden, utanför de prioriterade utvecklings-orterna, i småorterna och utanför områden för stadsnära lantligt boende inom stadens randzon, bedöms inte byggande av nya grupper av småhus på värdefull jordbruksmark vara ett väsentligt samhällsintresse eller en del av hållbar utveckling. I *Översiktsplan för landsbygden och småorterna* (sidan 79) slås dock fast att ett inspråktagande av mindre arealer jordbruksmark kan väga tyngre än ett bevarande av jordbruksmarken av hållbarhetsskäl. Att komplettera småorterna i strukturellt goda lägen är således att tillgodose väsentliga samhällsintressen. Undantag kan även medges för byggnader för jordbrukets behov som ett led i landsbygdsutveckling.

Vatten

Vattendirektivet

2000 antogs EU:s ramdirektiv för vatten, det så kallade vattendirektivet. Direktivets syfte är att säkra en god grund- och ytvattenstatus (sjöar, vattendrag och kustvatten) inom EU. Inom vattenförvaltningen fastställs miljö kvalitetsnormer för varje vattenförekomst. Normerna anger krav på vilken yt- eller grundvattenstatus som ska uppnås i vattenförekomsten. För ytvatten bedöms den kemiska och biologiska statusen och för grundvatten den kemiska och kvantitativa statusen. Målet är att alla vatten i Europa ska ha uppnått god ekologisk och kemisk status senast 2015. För vatten som inte har godtagbar status ska åtgärdsprogram och förvaltningsplaner tas fram. I kraftigt påverkade vatten finns möjligheter till undantag från den normala bedömningen.

Eftersom det inte är möjligt att kontrollera alla vattendrag har endast större sjöar, vattendrag och grundvattenförekomster fått benämningen vattenförekomster och omfattas därmed också av vattendistriktets åtgärdsprogram. Allt vatten hamnar dock förr eller senare i dessa, varför det är viktigt att allt vatten håller en god kvalitet.

Vatten följer inte administrativa gränser varför vatten istället studeras utifrån avrinningsområden. Sverige är indelat i fem vattendistrikt och Linköpings kommun ingår i Södra Östersjöns vattendistrikt. Distrikten delas upp i huvudavrinningsområden. Dessa kan i sin tur delas in i mindre avrinningsområden som i sin tur delas upp i ännu mindre avrinningsområden. De flesta av kommunens vattendrag mynnar ut i eller tillhör Motala ströms huvudavrinningsområde.

Inom planområdet för Bestorp finns bara en vattenförekomst, Stora Rängen. Vid undersökningar av Stora Rängen har det konstaterats att sjön är övergödd. Till följd av övergödningen bedöms den ekologiska statusen som måttlig. Övergödning är dessutom ett problem som kommer att vara tekniskt svårt att åtgärda till 2015 eftersom de biologiska kvalitetsparametrarna som påverkas av övergödning kräver stegvisa åtgärder som tar tid. Tidsfristen har därför förlängts till 2021. Den kemiska statusen (exklusive kvicksilver) bedöms dock som god.

Dagvatten

Se avsnitt Teknisk försörjning – dagvatten, sidan 45.

Strandskydd (se karta 2 på sidan 33)

Strandskyddet syftar till att bevara land och vattenområden för att de är biologiskt värdefulla och för att de är viktiga för allmänhetens friluftsliv. Enligt miljöbalken gäller ett generellt strandskydd på 100 meter (100 meter på land och 100 meter ut i vattnet) för sjöar och vattendrag. Inom denna zon är det inte tillåtet att uppföra byggnader eller andra anläggningar.

Längs delar av Kinda kanal och för vissa avsnitt i sjöarna Lilla och Stora Rängen samt Järnlunden har strandskyddet utökats till 150 meter.

Syftet med strandskyddet är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Dispens från strandskyddet får ges om det finns särskilda skäl. För att dispens ska kunna ges, måste även strandskyddets syften om tillgänglighet för allmänheten och goda livsvillkor för djur- och växtlivet uppfyllas. En fri passage ska alltid finnas längs stranden. I och med de strandskyddsregler som gäller från juli 2009 är det kommunen som ansvarar för beslut om dispenser och upphävande av strandskyddet. Länsstyrelsen kan dock överpröva besluten. Länsstyrelsen ska, i och med den nya lagstiftningen, genomföra en översyn av det utvidgade strandskydd som gäller för vissa sjöar och vattendrag.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

En lagändring om landsbygdsutveckling inom strandskyddet trädde i kraft 1 februari 2010. För Linköpings kommun innebär dessa bestämmelser att kommunen i sin översiktsplan kan peka ut lämpliga områden för kompletterande bebyggelse inom strandskyddsområdena för sjöar och vattendrag. Syftet med LIS-områdena är att den nya bebyggelsen eller åtgärden ska kunna bidra till att ge långsiktiga positiva sysselsättnings-effekter och skapa kundunderlag och ekonomiska förutsättningar för olika former av kommersiell och offentlig service. Ett attraktivt vattennära läge är en kvalitet för boende. Möjligheten till permanent- eller fritidsboende med vattenkontakt kan öka intresset att flytta och bosätta sig på en ort. Det är också en viktig faktor för besöksnäringen (campingar, restauranger, konferensanläggningar med mera). Ett vattennära boende eller

åtgärd som gynnar turism ger ett stärkt näringsliv och ett ökat befolkningsunderlag, vilket i sin tur leder till bättre underlag till de servicefunktioner som redan finns. Ökad tillgänglighet till stränder och vattendrag förbättrar förutsättningarna för en utveckling av besöksnäringen i kommunen och leder således till landsbygdsutveckling.

Det är den kommunala översiktliga planeringens uppgift att visa vilka effekter en lättad av strandskyddsreglerna inom de så kallade LIS-områdena kan få för landsbygden.

Möjligheterna att exploatera utpekade LIS-områden gäller inte all typ av bebyggelse. Begreppet LIS har två betydelser enligt miljöbalken 7 kap 18d §. Den grundläggande betydelsen är att byggnaden, verksamheten, anläggningen eller åtgärden som är tänkt att utföras ska kunna bidra till att utveckla landsbygden. Detta gäller generellt inom alla utpekade LIS-områden. Men om den tänkta exploateringen är ett enstaka en- eller tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader ska byggandet ske i anslutning till ett redan befintligt bostadshus. Avståndet däremellan bör inte vara mer än 200 meter.

Vid bostadsbebyggelse inom strandskyddat område samt vid åtgärder som ökar tillgänglighet till stränder kan tillstånd eventuellt prövas mot de särskilda skäl som anges i 7 kap 18c § miljöbalken.

Linköpings kommun bedriver en aktiv planering för strandnära områden med syfte att främja landsbygdsutveckling. I *Översiktsplan för landsbygden och småorterna* redovisas totalt 24 LIS-områden. Huvuddelen av dessa ligger i anslutning till småorterna. Ytterligare LIS-områden tillkommer i Brokind och Bestorp. I *Översiktsplan för landsbygden och småorterna* slås fast att prioritet ska ges till LIS-områden som ger en hög allmän tillgänglighet till vatten exempelvis för rullstolsburna,

äldre och andra som har svårt att ta sig fram på naturens villkor samt att en förutsättning för byggande i strandnära lägen är att vatten- och avloppsförhållandena kan ordnas utan negativ påverkan på vattenkvalitet i sjöar och vattendrag eller i grundvattnet.

Planlagd mark

Inom planområdet är marken inne i Bestorp detaljplanlagd. Norrängen, Sättra by och Bestorps by och de friliggande husen i södra delen av översiktsplanens område är dock inte reglerade i detaljplan. Se karta 4 på sidan 35.

Det finns ingen tidigare fördjupad översiktsplan för Bestorp utan gällande översiktsplan är Linköpings översiktsplan 1998 som omfattar hela kommunen.

Markägoförhållanden

Kommunen äger stor del av marken centralt i Bestorp och åt öster fram till väg 691. För övrigt är marken privatägd. Marken norr om samhället och öster om väg 691 ägs av samma markägare medan marken söder om samhället är uppdelad på ett flertal mindre fastigheter med olika ägare. Se karta 4 på sidan 35.

Trafik

Kollektivtrafik

Järnväg

Under 1990-talet rustades Stångådalsbanan upp för att möjliggöra trafikering med snabbgående tåg för fjärrtågstrafik. Satsningen på fjärrtågstrafiken medförde att tågen från och med 2003 inte längre stannar i Bestorp. Sedan en lagändring den 1 januari 2012 är det landstinget (tidigare kommunen) som beslutar om anslag till kollektivtrafiken. Kalmar länstrafik, KLT, ansvarar för trafikeringen av sträckan (drift av tåg) och genomför på uppdrag av landstingen i Kalmar och Östergötlands län upphandlingen av trafik för sträckan. Trafikverket är huvudman för själva banan och därmed ansvarig för drift, underhåll och framtida investering. Sträckan trafikeras idag av Kustpilen som går mellan Linköping och Kalmar med åtta turer i vardera riktningen på vardagar. I de senaste upphandlingarna som gjorts för sträckan har fjärrtågstrafiken prioriterats vilket innebär att tågen inte stannar på stationerna mellan Rimforsa och Tannefors. Det är KLT som i samarbete med Östgötatrafiken ansöker om tider ("önskar tidtabell") hos Trafikverket inför varje ny tågplan som tas fram årligen. I det förslag på tågplan som togs fram för 2013 fanns en möjlighet till fler stopp längs sträckan Kisa - Linköping. För att inte förlänga restiderna för fjärrtågsresenärerna med fler stopp in mot Linköping måste fler tåg sättas in på sträckan som är ak-

Stationsområdet ligger mitt i samhället. Stationshuset är rivet och kvar finns bara perrongerna.

tuell för arbetspendling in till Linköping (Kisa - Linköping). Idag saknas både medel och tåg för att kunna återuppta pendeltågstrafiken på sträckan.

De boende i Bestorp och i övriga orter med stationer längs sträckan önskar dock att pendeltågstrafiken ska återupptas. Idag upplever Bestorp endast de negativa aspekterna av järnvägen: buller, olycksrisker och barriäreffekter.

Den nedlagda stationen är belägen mitt i samhället. Kvar finns perrongerna. Stationshuset är rivet.

I dagsläget transporteras inget gods på Stångådalsbanan. För Bestorps del är det inte heller önskvärt att banan trafikeras med godstrafik, framför allt inte farligt gods eftersom befintlig bebyggelse ligger mycket nära och skulle störas av buller och utsättas för risker.

Buss

Från Bestorp till Linköpings resecentrum tar det cirka 40 min med landsbygdstrafiken via länsväg 687 eller cirka 60 min via riksväg 34 med byte från landsbygdstrafik till expressbuss i Brokind. Är målpunkten exempelvis istället Mjärdevi inne i Linköping kan resorna ta ungefär lika lång tid beroende på hur väl anslutningarna passar. Vid hållplatsen i Bestorp vid länsväg 687 finns en pendlarparkering med nio platser. Se karta 1 på sidan 32.

Gång- och cykeltrafik

Det finns inget sammanhängande gång- och cykelvägnät i Bestorp. För att förbättra trafiksäkerheten har det byggts en gång- och cykeltunnel under väg 687. Det finns även en cykelväg mellan samhällets östra delar och skolan. Tunneln har förbättrat trafiksäkerheten för de barn som går eller cyklar från samhällets västra delar till skolan, som är belägen öster om väg 687. På övriga vägnätet råder blandtrafik. Bestorps byalag har efterfrågat en cykelväg till Folkets park.

Biltrafik

Genom Bestorp går länsväg 687. Andelen tung trafik är relativt blygsam - cirka 5-6 procent. Hastigheten är idag begränsad till 50 km/h genom samhället. Trafikmängderna är förhållandevis små, varför det inte är några problem med framkomligheten och kapaciteten. Vid anslutningen med Bonäsvägen finns busshållplatser och en planskild gång- och cykelpassage under väg 687. Det finns relativt få fastighetsanslutningar direkt på vägen. Vid korsningarna med andra vägar är sikten god.

Vägen är, trots de relativt blygsamma trafiknivåerna, en tydlig barriär genom samhället. Barriäreffekten har förstärkts

ytterligare genom en bullervall som löper längs med vägen mot bebyggelsen i öster. En gång- och cykeltunnel sammanbinder dock de båda sidorna och är en bra lösning ur trafiksäkerhetssynpunkt. Risker är dock att hastigheten på länsväg 687 genom tätorten blir hög eftersom gående och cyklister inte förväntas finnas på körbanan – något som kan förstärka vägens barriäreffekt. Gång- och cykelväg saknas på hela sträckan genom Bestorp.

Det övriga vägnätet i samhället är i huvudsak av två olika karaktärer. I de nyare delarna av samhället är vägarna relativt breda medan de i den äldre sommarbebyggelsen i samhället samt på Sågarholmen och Norrängen är betydligt smalare. På Sågarholmen är det inte heller tillåtet för allmänheten att köra bil.

Pendlarparkering/Samåkningsparkering

I anslutning till busshållplatsen längs länsväg 687 finns en pendlarparkering med nio platser.

Om behovet av platser ökar går det att utöka befintlig parkering med två till tre platser genom att effektivisera användningen av det tillgängliga området.

De äldre vägarna är smala och inom vissa områden är biltrafik ej tillåten.

Teknisk försörjning

Avlopp (se karta 4 på sidan 35)

Linköpings stad och andra tätorter (bland annat Bestorp) är anslutna till det kommunala avloppsnätet. Spillvattensystemet leds till Nykvarns reningsverk i centrala Linköping via förbindelseledningar över Svartmåla - Sturefors. Ledningen försörjer förutom Bestorp ett stort område med flera större samhällen, bland annat Sturefors och Brokind. Redan i dagsläget är kapaciteten på ledningen i stort sett nådd. Detta innebär att en utbyggnad av någon ort utefter ledningen måste vägas mot möjligheten för utbyggnad i övriga orter. Dessutom finns önskemål från många sommarstugeägare att göra om sina sommarbostäder till åretruntboende vilket kan kräva anslutning till kommunalt vatten och avlopp, något som ytterligare påverkar belastningen på VA-nätet.

Ett problem idag som belastar avloppssystemet i onödan är att ovidkommande vatten läcker in i spillvattenledningarna.

Idag finns i Bestorp utjämningsmagasin som ska förhindra breddningar vid hög belastning.

Utanför områden med kommunala ledningar finns många bebyggelsegrupper och enskilda fastigheter med undermåliga privata avloppsanläggningar som kräver åtgärder. Bygg- och miljönämnden i Linköpings kommun fastställer riktlinjer som är anpassade efter lokala förhållanden. För närvarande (januari 2015) pågår arbetet med en VA-plan för Linköpings kommun. Syftet med planen är att få en heltäckande, långsiktig planering för hela kommunen både inom och utanför nuvarande VA-verksamhetsområden. VA-planeringen blir ett verktyg för att lyfta fram problem och utmaningar, för budgetarbete och för att visa var, när och i vilken ordning man ska bygga ut den allmänna VA-anläggningen. Det ger även en möjlighet att planera för en långsiktig hållbar VA-försörjning i områden som inte berörs av de allmänna vattentjänsterna. Att ersätta enskilda avloppsanordningar med allmänna har högsta prioritet i områden med tydliga övergödningssproblem såsom igenväxning av vattendrag, förhöjda nitrihalter i vattentäkter etc. Ett genomförande av VA-planen kommer att leda till att utsläppen av näringsämnen till sjöar och vattendrag minskar. Detta är särskilt viktigt kring sjöarna som ingår i det blivande vattenskyddsområdet kring Råberga vattentäkt, bland annat Stora Rängen. Se i *Planeringsförutsättningar*, underlag till *Översiktsplan för landsbygden och småorterna*.

Dricksvatten (se karta 4 på sidan 35)

Kommunens dricksvattensystem är anslutet till Tekniska verkens två vattenverk, Råberga och Berggården, i centrala Linköping. Vattnet till dessa vattenverk tas från Motala ström och Stångån vilket innebär att det alltid finns tillgång till den mängd vatten som behövs. Under 2012-2015 kommer båda vattenverken att byggas ut och byggas om för att Linköpings framtida vattenförsörjning ska tryggas. När projektet står klart

2016 kommer kapaciteten i vattenförsörjningen att ha utökats väsentligt och även leveranssäkerheten kommer att förbättras. I samband med kapacitetsutbyggnaderna kommer även att installeras en extra reningsbarriär i form av UV-ljus till skydd mot bland annat parasiter. Det finns dock en risk att ytvattnet förorenas av till exempel miljögifter. Att det fastställs vattenskyddsområden kring vattentäkterna är därför mycket viktigt. Arbete med detta pågår.

För enskilda brunnar finns en risk att grundvattnet förorenas till exempel genom inläckage av avloppsvatten. På landsbygden och i småorterna är det vanligast att fastigheter har grävda eller egna borrhållningar. Vattnets kretslopp, dess transportförmåga och egenskaper som lösningsmedel innebär att det finns starka samband mellan markanvändning och vattenpåverkan. Därför är det viktigt att långsiktigt skydda yt- och grundvattentillgångar av betydelse för dricksvattenförsörjningen.

Bestorp är anslutet till det kommunala vattenledningsnätet. Stora Rängen ingår i det blivande vattenskyddsområdet Råberga.

Dagvatten (se karta 4 på sidan 35)

Delar av Bestorps samhälle är anslutet till det kommunala dagvattensystemet. Övriga fastigheter tar hand om dagvattnet på egen fastighet. Dagvatten är regn- och smältvatten som rinner av från hårdgjorda ytor som vägar, parkeringsplatser, takytor, torg med mera. Via ett ledningssystem förs dagvattnet slutligen till en recipient, en sjö eller ett vattendrag. Beroende på vilka ytor vattnet passerar på vägen kan det föra med sig en rad föroreningar exempelvis från trafikytor och industriområden. Rening, omhändertagande och fördröjning för att minska flödestoppar och utsläpp till sjöar och vattendrag är därför viktiga planeringsfrågor.

För att åstadkomma en naturlig rening av dagvattnet innan det når recipienten arbetar kommunen för att möjliggöra avledning av dagvatten över gräs- och planteringsytor, diken, våtmarker, dammar med mera. Flödet av dagvatten är ojämnt över tid, vilket innebär att systemet måste vara flexibelt utformat och dimensioneras för såväl låga som höga flöden. Klimatförändringarna kan medföra kortvariga men högre flöden vilket ställer krav på placering av byggnader och annan infrastruktur, så att de anpassas efter vattnets väg mot flödessvackor och lågpunkter. Omhändertagandet av dagvatten kan användas för att skapa nya vattenmiljöer som även innebär fördröjning innan dagvattnet når recipienterna.

I Bestorp är Stora Rängen recipient för dagvatten. Enligt EU:s ramdirektiv för vatten får inte kvaliteten försämrats i vattenförekomsterna och det är därför viktigt att dagvattnet inte påverkar kvaliteten i Stora Rängen negativt. För tillkommande bebyggelse ska, där det är möjligt, dagvattnet omhändertaras lokalt.

Fjärrvärme

Fjärrvärme saknas i Bestorp.

Ei (se karta 4 på sidan 35)

EON är nätägare i Bestorp. En nätstation finns centralt inne i samhället och en i bostadsområdet öster om länsväg 687.

Opto/bredband (se karta 4 på sidan 35)

I Bestorp är fiber framdraget till telestationen. En ekonomisk förening är bildad för att arbeta för en utbyggnad av ett områdesnät.

Avfall

I samband med detaljplanläggning ska avfallsfrågor och hämtningssystem studeras närmare och erforderlig mark för anläggningar, behållare, transporter etc. reserveras för att avfallshanteringen ska bli så säker och smidig som möjligt.

Risker och skyddsavstånd

Det finns ett flertal miljö- och riskfaktorer som berör och påverkar Bestorp. I *Miljö- och riskfaktorer i Linköpings kommun – underlag 2010*, redovisas på ett övergripande sätt vilka rekommendationer, riktvärden och miljö kvalitetsnormer för vägtrafikbuller, luftföroreningar, förorenad mark, radon, översvämningar, farligt gods med mera som kommunen tillämpar. Dessa rekommendationer gäller för hela kommunen. Underlaget kommer att utvecklas till ett tillägg till den kommunomfattande översiktsplanen. Avsnitt om buller, vatten och klimatanpassning kommer att uppdateras. I underlaget till *Översiktsplan för landsbygden och småorterna, "Planeringsförutsättningar"*, finns korta beskrivningar av miljö- och riskfrågor som berör landsbygden och småorterna och som även berör Bestorp. I korthet behandlas följande frågor:

Farligt gods

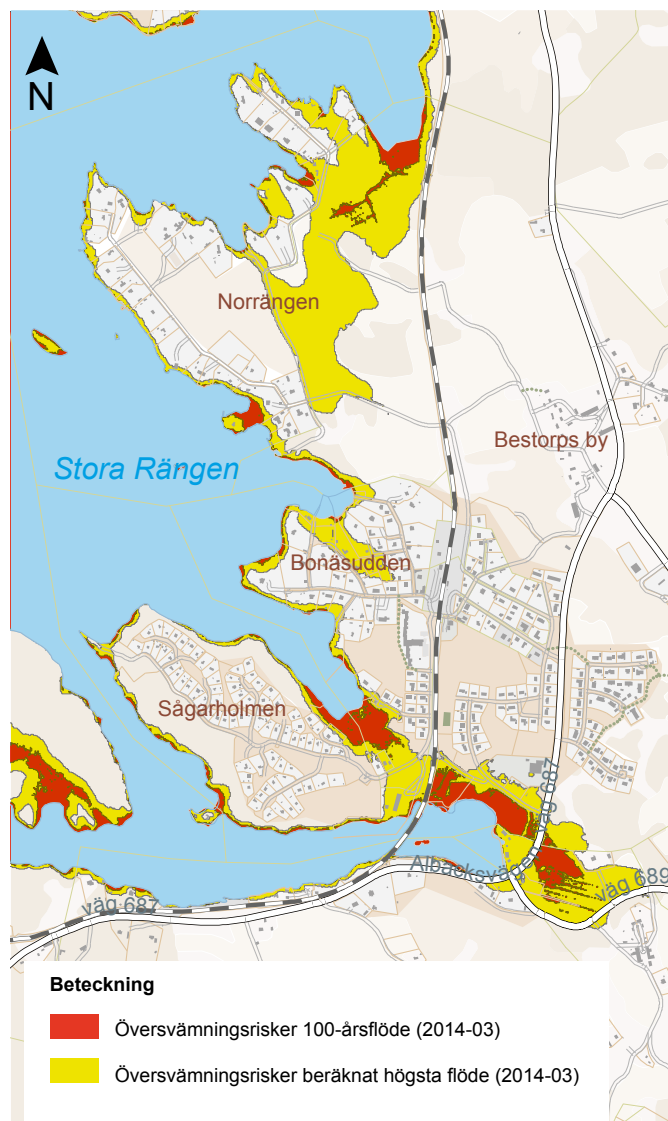
Farligt gods är ett samlingsbegrepp för ämnen och produkter, som har sådana farliga egenskaper att de kan skada människor, miljö, egendom och annat gods. Farligt gods kan till exempel ha explosiva, brandfarliga eller giftiga egenskaper.

Inom planområdet finns ingen rekommenderad väg för farligt gods. I och med att Stora och Lilla Rängen kommer ingå i vattenskyddsområdet för Råberga kommer genomfart av farligt gods genom området regleras.

I dagsläget sker inga godstransporter på Stångådalbanan.

Översvämning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har genomfört översiktliga översvämningsskarteringar för Stångåsystemet där Stora Rängen ingår. Under 2014 genomförde kommunen en kompletterande utredning för området i anslutning till

Översvämningsskartering mars 2014.

Bestorp, se karta ovan. I enlighet med de rekommendationer som redovisas i kommunens dokument; *Miljö- och riskfaktorer i Linköpings kommun – underlag 2010*, bör endast enklare byggnader, enstaka villor eller fritidshus tillkomma i områden som kan beröras av ett beräknat högsta flöde. Är det ändå önskvärt med en mer omfattande byggnation bör en riskanalys genomföras. Risker som förekommer i ett översvämningssbenäget område är exempelvis att det kan bli materialskador på hus, inträngande avlopp in i vattenbrunnar med mera.

Observationsavstånd till hälso- och miljöpåverkande verksamheter

En del verksamheter klassas som hälso- och miljöpåverkande och har därför belagts med generella observationsavstånd. Vid en önskan om exploatering inom observationsavståndet ska frågan om skyddsavstånd utredas i detaljplaneskedet. Eftersom verksamheter kan förändras ska bedömningar av risker och/eller störningar alltid göras med aktuell information om rådande lokala förhållanden.

I området finns två lantbruk med observationsavstånd på 200 meter.

Djurhållning

Djurhållningen kan ge upphov till störningar i form av lukt, ansamling avflugor och spridning av allergener. Idag finns inga större djuranläggningar i Bestorps närhet men däremot ett par mindre.

Inom området finns två lantbruk som kan behöva ett skyddsavstånd till ny bebyggelse.

Buller

Speciellt flyg- och vägtrafikbuller, är ett miljöproblem som många människor utsätts för. Hälsan kan påverkas av buller på flera sätt, exempelvis genom stress, koncentrations-svårigheter, störd sömn och vila, försvärad inlärning med mera. I Bestorp är trafikmängderna på väg 687 så begränsade att de inte leder till bullerstörningar. Flygbuller förekommer i viss mån på grund av att Forsvarsmaktens flygskola har inflygningsvägar över samhället, vilket genererar ett visst buller. Buller från Stångådalsbanan hindrar att bostadsbebyggelse kan tillåtas inom ett skyddsavstånd från banan. Bestorp har även ett par mindre industritomter inne i samhället och i dess nordöstra del samt ett mindre område i samhällets sydvästra utkant.

Vibrationer från spårtrafik

Vibrationer är vågrörelser av bland annat ojämnheter i vägar och spår som fortplantas genom marken till byggnader. Vibrationers utbredning beror på geotekniska förhållanden och byggnaders grundläggning. Människan har en hög känslighet för vibrationer och förnimbarhetsgränsen ligger på mellan 0,1-0,3 mm/s. Störningsupplevelsen ökar kraftigt om buller och vibrationer uppstår samtidigt.

Linköpings kommun ställer sig bakom Trafikverkets och Naturvårdsverkets riktlinjer för nybyggnation:

Vibrationsnivå	Hastighet	Acceleration
RMS 1-80 Hz	0,4 mm/s	14 mm/s ²

Angivna värden avser högsta nivåer som långsiktigt bör eftersträvas vid permanentbostäder, fritidsbostäder och vårdlokaler där människor stadigvarande vistas, främst för sömn och vila. Riktvärdena är framtagna bland annat för att eliminera risken för störningar från järnvägstrafik nattetid.

Luftföroreningar

Utsläpp av luftföroreningar bidrar till klimatförändringarna och orsakar växtskador, korrosion, övergödning och försurning. Luftföroreningar kan också vålla sjukdomar och förkorta den förväntade livslängden hos människor. Generellt sett uppstår problem med dålig luftkvalitet i anslutning till tungt trafikerade gator, kantade med hög bebyggelse där luften ofta blir stillastående med en sämre kvalitet som resultat. I Bestorp utgör luftföroreningar inget problem.

Radon

Radon är en radioaktiv gas, vars sönderfallsprodukter kallas radondöttrar. Vid inandning kan den alfastrålning, som radondöttrarna avger, ge upphov till cancer i lungor och luftvägar. Översiktlig inventering av områden med risk för markradon har genomförts av Statens Geotekniska Institut (SGI). Utredningen ger en grov anvisning om risken för radonavgång. Områden har indelats i låg-, normal- respektive högriskområden. Bestorp är beläget i ett lågrisk-/normalriskområde.

Förorenade områden

Under de senaste åren har även förorenade områden uppmärksamats allt mer och det finns ett stort behov av ökad kunskap. Vissa förorenade områden kan orsaka både hälso- och miljöproblem om de inte saneras.

Med förorenade områden avses mark- och vattenområden samt byggnader och anläggningar som är så förorenade att de kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller för miljön (10 kap 1§ Miljöbalken). Risk för förorening finns så fort någon form av miljöfarlig verksamhet har bedrivits på en plats, till exempel bensinstation, skrotverksamhet eller verkstad. Med förorenade områden avses även nedlagda deponier, det vill säga kommunalt eller privat drivna avfallsupplag som inte längre är i drift.

Arbetet med att inventera möjliga förorenade områden av mark eller vatten utgår från en lista med branscher där Naturvårdsverket identifierat att det kan föreligga risk för förorenad mark i anslutning till verksamheten.

Själva inventeringen av verksamheter och eventuella föroreningsrisker har delats in i två faser. I fas 1 identifieras, efter branschtillhörighet, platser där det pågått/pågår verksamheter som kan utgöra en risk för föroreningar som kan påverka människa och miljö. Också en första övergripande bedömning av vilken riskklass som föreligger görs under fas 1. Riskklassningen av verksamheten sker efter en fyrgradig skala från klass 1, som innebär att riskerna för människa och miljö bedöms som mycket stora, till klass 4 där riskerna bedöms som mycket små. I fas 2 studeras tillgängliga data, exempelvis geokartor, och eventuellt görs även översiktliga provtagningar på mark och grundvatten för att få ett bättre underlag för bedömningen av föroreningsnivåer och spridningsförutsättningar. Saneringsbehov ska utredas och klarläggas i samband med detaljplanläggning som omfattar förorenade områden.

Miljöfarlig verksamhet som kräver miljötillstånd

Inom planområdet finns inga tillståndspliktiga verksamheter enligt miljöbalken.

Riksintressen

Områden som är av nationell betydelse för olika samhällsintressen kan pekas ut som "områden av riksintresse". Områden kan vara viktiga av olika anledning. De kan till exempel ha stora naturvärden, vara viktiga för en särskild näring eller för en planerad exploatering. Syftet med att klassa områden som riksintresse är att bevara något för framtiden eller att säkerställa en användning. Vid en ändring av pågående markanvändning måste riksintressen beaktas (Boverket 2012). Natura 2000 är ett nätverk inom EU som syftar till att skydda de viktigaste naturområdena inom unionen.

Naturmiljövård, 3 kap 6§ Miljöbalken

Naturvård (se karta 3 på sidan 34)

Kring Stångåns sjösystem med sjöarna Järnlunden, Lilla och Stora Rängen samt Ärlången utbreder sig ett slotts- och herrgårdsskap präglat av ekhagar, ekdominerade skogar och odlad jord. Riksintresset är knutet till de cirka 260 värdekärnor

som är dokumenterade i eklandskapsinventeringarna 1991 och 1995.

Det ekdominerade slotts- och herrgårdsskapet kring Stångån och mot Åtvidaberg och Ekenäs bildar med sina ekhagar och ekdominerade skogar Sveriges största samlade areal med ek. Till eklandskapet finns knutet ett mycket rikt växt- och djurliv. Detta gäller speciellt den lägre floran och faunan. Totalt har påträffats 189 rödlistade arter. Huvuddelen är knuten till ek och då speciellt de grova, ihåliga ekarna. Bland arterna kan nämnas läderbagge, gammelekslav, rosa eklav, ekoxe och dårgräsfjäril.

Friluftsliv, 3 kap 6§ Miljöbalken

Kinda kanal (se karta 3 på sidan 34)

Kanalen utgör riksintresse för friluftslivet och sammanbinder sjön Åsunden med Roxen. Den norra delen av vattenleden flyter fram genom ett slotts- och herrgårdsskap som karaktäriseras av mycket stor rikedom på ek i hagar och skogar. Sturefors, Bjärka-Säby och Brokind är de största egendomarna. Från sjön Järnlunden och söderut omges vattenleden av ett småkuperat och omväxlande landskap med barrskogar och ett stort inslag av öppna och lövrika odlingsmiljöer. Från Roxen kan både Östersjön och Västerhavet nås via Göta kanal. Intresseaspekter för det rörliga friluftslivet är båtsport, kanoting och kulturstudier.

Kommunikationer, 3 kap 8§ Miljöbalken

Stångådalsbanan (se karta 3 på sidan 34)

Stångådalsbanan är av riksintresse för järnväg. Stångådalsbanan går från Linköping via Hultsfred till Kalmar. Det är en oelektrifierad järnväg med enkelspår. På sträckan Linköping - Rimforsa är banan utrustad med radioblock, men annars saknar den fjärrblockering. Banan trafikeras i dagsläget endast av persontåg.

Totalförsvaret, 3 kap 9§ Miljöbalken

Influensområde (se karta 3 på sidan 34)

Bestorp ligger inom influensområdet för Vilebo väderradaranläggning i Kinda kommun. Riksintresset riskerar framför allt att skadas av vindkraftsetableringar för nära väderradarn. Samrådszonen för väderradaranläggningen är 20 km från anläggningen. Då utbyggnad, som kan påverka anläggningen, aktualiseras inom samrådszonen ska samråd ske med Försvarsmakten (Högkvarteret).

Miljökonsekvenser

Miljökonsekvensbeskrivning

Planens syfte

I den gemensamma översiktsplanen för Linköping och Norrköping utgör Bestorp en av "övriga orter" som tillåts växa successivt. Dessa har studerats närmare i översiktsplanen för landsbygden där småorterna har klassificerats utifrån utvecklingsmöjligheter. Bestorp motsvarar en grön ort i ortstrukturen i *Översiktsplan för landsbygden och småorterna*. Den gröna klassen innebär: "Landsbygdsorter med de bästa förutsättningarna för lokalisering av nya bostäder, kollektivtrafik, servicefunktioner och verksamheter på landsbygden." Planen syftar således till att möjliggöra för en utbyggnad av Bestorp i attraktiva miljöer med tillgång till kollektivtrafik och viss service.

Nollalternativ

Idag finns ingen gällande fördjupad översiktsplan för Bestorp utan Linköpings översiktsplan från 1998 gäller. Planen från 1998 är till stora delar inaktuell och ger inte längre så stor vägledning. Nollalternativet innebär att orten enbart skulle växa med enstaka kompletteringar utan någon övergripande strategi.

Läshänvisningar

Miljökonsekvensbeskrivningen bedömer det här föreliggande planförslaget och nollalternativets påverkan på miljön utifrån aktuella miljö kvalitetsmål i enlighet med avgränsningssamråd med länsstyrelsen den 17 januari 2014:

Begränsad klimatpåverkan	Ingen övergödning
Levande sjöar och vattendrag	Levande skogar
Ett rikt odlingslandskap	Ett rikt växt- och djurliv
God bebyggd miljö	

Sist redovisas planens påverkan på hälsa, säkerhet, risk och sårbarhet samt riksintressen inom området.

Begränsad klimatpåverkan

"Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig.

Målet ska uppnås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras."

I Sverige svarar inrikes transporter för den största andelen

utsläpp växthusgaser. Här ingår bland annat både bilresor (störst andel) och lastbilstransporter. Därefter kommer i storleksordning, med störst utsläpp överst:

- Industrins förbränning
- EI- och värmeproduktion
- Jordbruk
- Industriprocesser
- Övriga sektorer
- Bostäder, lokaler och förbränning inom jord/skogbruk, fiske
- Avfall¹

Generellt sett är naturbetesmarker och skogsmark kolsänkor som tar upp koldioxid och alltså minskar förekomsten av växthusgas.

I Bestorp bedöms framför allt transporter och jordbruket vara de största utsläppskällorna av växthusgaser.

Transporter

Bestorps vackra läge erbjuder fina boendemiljöer. Med tillgång till regelbunden busstrafik har orten också förutsättningar att kunna erbjuda ett hållbart resande. Skulle pendeltågen stanna i samhället skulle utbudet av kollektivtrafik förbättras ytterligare. Busslinjen som finns idag in till Linköping tar relativt lång tid vilket medför att många väljer att ta bilen istället. Pendeltåget skulle ta något längre tid än bilen om hela resan räknas från dörr till dörr. Kollektivt resande har dock andra fördelar, bland annat möjligheten att arbeta under restiden.

Buss och tåg ger betydligt mindre utsläpp av koldioxid än bilåkande och är därmed ett miljövänligare alternativ. Även samåkning minskar utsläpp av växthusgaser.

	Bil	Samåk	Kollektivtrafik			
			Buss via Sturefors	Tåg	Cykel	Gång
Tid	249 timmar	249 timmar	381 timmar	271 timmar	587 timmar	2105 timmar
Pengar	32736 kronor	16368 kronor	6435 kronor	6435 kronor	1000 kronor	0 kronor
Hälsa	0 kcal	0 kcal	17967 kcal	19103 kcal	352000 kcal	736633 kcal
Miljö	2259 kg CO ₂	1129 kg CO ₂	37 kg CO ₂	353 kg CO ₂	0 kg CO ₂	0 kg CO ₂

Bedömning:

Nollalternativ:

Nollalternativet innebär i stort sett oförändrad situation jämfört med idag. Det skulle inte förbättra kollektivtrafikens kundunderlag. Nollalternativet varken förbättrar eller försämrar därför möjligheterna att nå miljömålet *Begränsad klimatpåverkan*.

¹ <http://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Statistik-A-O/Vaxthusgaser-nationella-utslapp/20140206>

Planförslag

Förslaget till översiktsplan pekar ut sammanhängande utbyggnadsområden inom gång- och cykelavstånd från busshållplatser och befintligt stationsläge för att skapa en sammanhållen ort som främjar rörelser till fots eller med cykel inom orten. En utbyggnad av orten ger ett större kundunderlag för kollektivtrafiken, vilket i sin tur kan motivera en ökad satsning på kollektivtrafiken.

I planförslaget pekas även på behov av förbättringar för att stärka attraktiviteten i kollektivtrafikresandet. Exempelvis belyses behovet av att i anslutning till den centrala hållplatsen iordningställa fler samåknings- och pendlarparkeringar och skapa attraktivare miljöer med bland annat cykelparkeringar under tak och motorvärmare på pendlarparkeringarna.

I en översiktsplan kan behov belysas och olika strategier fastslås men vilket färd sätt invånarna väljer är svårt att förutspå och beror på många faktorer. Ökar bilåkandet, trots översiktsplanens strategi för att förbättra för kollektivtrafikresandet, kommer klimatet påverkas negativt så länge bilparken ser ut som den gör idag. Kan de satsningar som föreslås istället ge ökad andel resor med kollektivtrafiken ger planförslaget marginell negativ och snarare positiv påverkan på möjligheten att nå miljömålet *Begränsad klimatpåverkan*.

Levande sjöar och vattendrag

"Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas."

Bedömning:

Nollalternativ:

Nollalternativet, eventuellt viss tillkommande spridd bebyggelse, innebär i stort sett oförändrad situation jämfört med idag. Sannolikt skulle kompletterande bebyggelse få enskilda avlopp vilket ofta innebär en utsläppsrisk eftersom anläggningen, beroende på typ, ofta får sämre reningsgrad med tiden. Detta riskerar att öka på övergödningen av närliggande sjöar.

Bedömningen är att nollalternativet har en marginell negativ påverkan på möjligheten att nå miljömålet *Levande sjöar och vattendrag*.

Planförslag:

Planförslaget innebär en utbyggnad av orten. En förutsättning för att ny byggnation ska tillåtas i enlighet med vattendirektivet är att VA-frågan löses på ett hållbart sätt så att inte närliggande vattendrag påverkas negativt. I de lägen där det finns kommunalt vatten- och avloppssystem ansluts nya områden till detta, i övrigt kommer lämpliga lösningen att användas. I nära anslutning till utbyggnadsområdena finns Stora Rängen

som idag är övergödd. Jordbruket är en stor utsläppskälla men även enskilda avlopp, som med tiden får sämre reningsgrad, är en bidragande orsak. I övrigt påverkas inte sjöar och vattendrag av utbyggnadsförslagen. Dagvatten från nya områden förutsätts omhändertas lokalt vilket gör att reningen blir större än om det släpps orenat ut i sjön.

Bedömningen är att planförslaget bidrar till möjligheten att nå miljömålet *Levande sjöar och vattendrag*.

Levande skogar

"Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas."

Bedömning:

Nollalternativ:

Nollalternativet innebär i stort sett oförändrad situation jämfört med idag och bedömningen är att nollalternativet således inte påverkar möjligheten att nå miljömålet *Levande skogar*.

Planförslag:

I och runt Bestorp finns många områden med skog med höga naturvärden. Dessa områden bevaras i planförslaget och tas inte i anspråk för ny bebyggelse. I vissa fall angränsar dock utbyggnadsområden till bevarandevärda naturområden och där krävs, i nästa planeringsskede, att bedömningar görs för lämpligt avstånd till känsliga områden. I övrigt påverkas inte heller någon produktions-skog i större utsträckning. Bedömningen är att planförslaget ger marginell påverkan på möjligheten att nå miljömålet *Levande skogar*.

Ett rikt odlingslandskap

"Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks."

Bedömning:

Nollalternativ:

Nollalternativet, eventuell med spridda avstyckade tomter, innebär i stort sett oförändrad situation jämfört med idag. Såvida inte eventuellt tillkommande bebyggelse splittrar upp åkermarken i mindre enheter bedöms inte nollalternativet påverka möjligheten att nå miljömålet *Ett rikt odlingslandskap*.

Planförslag:

Omlandet runt Bestorp utgörs ett småbrutet jordbrukslandskap med inslag av skogsdungar av skyddsvärd natur. Enheterna är mindre och brukningseffektiviteten kan inte vara lika stor som exempelvis på slättens stora sammanhängande arealer. Lantbruket kan dock ha en annan inriktning, exempelvis vall-

odling som krävs för att kunna hålla betesdjur vintertid. Under sommaren betas bevarandevärda naturtyper och natur- och kulturlandskapet kan vårdas. Vad som odlas kan dock variera över tid. Variationen påverkar således värdet av jordbruksmarken, inte bara rent ekonomiskt.

Bestorps gamla by, norr om samhället, utgör ett regionalt kulturintresse. Byn är oskiftad. I dess anslutning finns öppna marker som tillhör byn. Ett respektavstånd har lämnats till byn för att minska påverkan på upplevelsen av bymiljön.

I planförslaget föreslås utbyggnad i vissa delar på jordbruksmark. *Översiktsplan för landsbygden och småorterna* bedömer en viss utbyggnad som rimligt, främst i de gröna orterna – till exempel Bestorp – som har en viss service som behöver stödjas med fler invånare. Bedömningen är dock att planförslaget till viss del påverkar miljömålet *Ett rikt odlingslandskap*.

God bebyggd miljö

”Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.”

Bestorps lantliga läge med viss service på orten men framför allt närhet till naturen ger goda förutsättningar för en bra livsmiljö. I samhället finns både en utbyggd teknisk och social infrastruktur med kollektivtrafik, kommunalt vatten- och avlopp, skola, barnomsorg, äldreboende med mera. Det finns en grundstruktur att bygga vidare på. I *Översiktsplan för landsbygden och småorterna* pekas också Bestorp ut som en av de orter i den kommunövergripande Ortsstrukturen som bedöms ha förutsättningar för en hållbar utveckling. Den äldre bebyggelsen i Bestorps centrala delar med den gamla bygatan där det en gång i tiden fanns en hel del service utgör fortfarande ett viktigt huvudstråk i samhället som kopplar olika målpunkter till varandra. Insprängt i samhället är det öar av natur med höga skyddsvärden, framför allt med ek. De gamla ekarna tillsammans med den äldre bebyggelsen ger Bestorp karaktär.

Bedömning:

Nollalternativ:

Nollalternativet, eventuellt med spridda avstyckade tomter, innebär i stort sett oförändrad situation jämfört med idag. Det stärker inte underlaget för den service som finns på orten idag och som med tiden riskerar att avvecklas. Nollalternativet bedöms inte bidra till att nå miljömålet *God bebyggd miljö*.

Planförslag:

Målet med översiktsplanen är att nya utbyggnadsområden ska lokaliseras i lägen så att de i så stor utsträckning som möjligt utnyttjar befintlig infrastruktur och stödjer befintlig bebyggelse-

struktur. Den nya bebyggelsen ökar också underlaget för såväl kommersiell som offentlig service. När ny bebyggelse tillkommer inom gång- och cykelavstånd från pendeltågsstation eller busshållplats stöds och underlättas kollektivtrafikresande.

Inom planområdet finns byggnader av kulturhistoriskt värde, två områden av kulturhistoriskt värde, Sättra by och Bestorp by samt fornlämningar som tillsammans utgör en del av ortens identitet. Runt Sättra by där ny bebyggelse skulle kunna byggas nära har ett respektavstånd definierats i planen för att motverka detta och bevara områdets värden.

En strategisk tomt reserveras för att ett strategiskt läge för någon samhällsfunktion på lång sikt inte ska byggas bort. Ny bostadsbebyggelse placeras så attraktiva bostadsmiljöer skapas som smälter bra in i landskapet och ansluter till befintlig bebyggelsemiljö.

Bedömningen är att planförslaget bidrar till miljömålet *God bebyggd miljö*.

Ingen övergödning

”Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.”

Inom planområdet finns sjön Stora Rängen. Sjön har problem med övergödning och bedöms därför ha en måttlig ekologisk status. Miljökvalitetsnormerna kommer inte att klaras till 2015 utan dispens har getts till 2021.

Bedömning:

Nollalternativ:

Nollalternativet, eventuellt med spridda avstyckade tomter, innebär i stort sett oförändrad situation jämfört med idag. När bygglov ges bedöms VA-lösningen och därför bör miljö-kvalitetsmålet inte påverkas negativt oavsett hur många tomter som styckas av. Vid enskilda avlopp kan dock reningsgraden försämrats med tiden, beroende på lösning, och det är därför långsiktigt säkrare med en kommunal anslutning. Bedömningen är att nollalternativet marginellt påverkar möjligheten att nå miljömålet *Ingen övergödning*.

Planförslag:

Planförslaget har pekat ut ett antal utbyggnadsområden. Utbyggnaden av dessa förutsätter att vatten- och avloppsfrågorna löses på ett acceptabelt sätt som inte bidrar till ökad övergödning av sjön eller andra vattendrag. Bedömningen är att planförslaget bidrar till möjligheten att nå miljömålet *Ingen övergödning*.

Ett rikt växt- och djurliv

”Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer.

Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd.”

Bedömning:

Nollalternativ:

Nollalternativet, eventuellt med spridda avstyckade tomter, innebär i stort sett oförändrad situation jämfört med idag. Med spridd bebyggelse är det lättare att missa de övergripande strukturerna och helhetsbilden av utbyggnaden. Detta kan exempelvis innebära att viktiga stråk eller korridorer mellan områden skärs av. Hur stor risken är för detta, är dock svår att bedöma. Bedömningen är att nollalternativet marginellt kan påverka möjligheten att nå miljömålet *Ett rikt växt och djurliv*.

Planförslag:

För de utbyggnadsområden som föreslås har hänsyn tagits till de utpekade områdena med särskilda naturvärden som finns i kommunens naturvårdsprogram med ett undantag: den strategiska tomten St2 som delvis berör ett naturvårdsområde. Genomgående i texten beskrivs behovet att beakta och tillvarata de naturvärden som finns i anslutning till utbyggnadsområdena. Bedömningen är att planförslaget marginellt påverkar möjligheten att nå miljömålet *Ett rikt växt- och djurliv*.

Hälsa och säkerhet

Hälsa och säkerhet är en konsekvensbeskrivning som beskriver påverkan på människors direkta livsmiljö vad gäller buller, luftkvalitet och störningar. I Bestorp bedöms det vara aktuellt att i konsekvensbedömningen belysa förorenad mark, djurhållning och risk för bullerstörningar.

Nollalternativ:

Vid enstaka kompletteringar finns en risk att frågeställningar/ problem inte uppmärksammas. Om exempelvis bebyggelse tillkommer ökar trafiken successivt på vissa sträckor på ett sätt som med tiden eventuellt kan bli problematiskt. I Bestorp bedöms dock risken som liten.

Planförslag:

Förorenad mark

I planen beskrivs vilka områden som kan rymma förorenad mark. Inget av dessa områden föreslås för någon exploatering. Arbete med sanering pågår i anslutning till Bestorps gamla såg. I övrigt är inga saneringsinsatser planerade.

Luftkvalitet

Idag bedöms inte luftkvaliteten i Bestorp vara ett problem.

Planförslaget innehåller inte den mängd bostäder som skulle kunna generera så mycket trafik att det skulle kunna skapa dålig luft inne i samhället.

Buller

Föreslagen utbyggnad av Bestorp är inte av den omfattningen att den genererar ett problem ur trafikbullersynpunkt.

Så vida inte beslut har fattats om att trafikeringen av Stångådalsbanan ska läggas ner, bör bullerutredningar genomföras för tillkommande områden i anslutning till järnvägen för att vidta lämpliga åtgärder för att minska bullret.

Viss bullerstörning kan även uppstå till följd av att Forsvarsmaktens flygskola har inflygningsvägar över samhället, vilket genererar ett visst buller.

Sammantaget bedöms inte buller vara ett problem i Bestorp.

Djurhållning

Idag finns det gårdar med djur i samhällets närhet. Ingen ny bebyggelse föreslås i direkt anslutning till dessa och de bedöms därför inte vara ett problem för hälsan.

Risk och sårbarhet – översvämning, farligt gods och vattenskyddsområde

I konsekvensbeskrivningen ska riskerna och sårbarheten i alternativen bedömas samt möjligheterna att vidta åtgärder.

Nollalternativ:

Vid enstaka kompletteringar finns en risk att frågeställningar/ problem inte uppmärksammas. Sammantaget bedöms dock risken som liten.

Planförslaget:

Översvämningsrisk

I planarbetet har gjorts en särskild översvämningskartering för att kartlägga vilka områden som är översvämningsbenägna. Sådana områden i anslutning till sjön har undantagits från exploatering.

Farligt gods på väg och järnväg

Idag transporteras inget gods alls på järnvägen. Skulle godstrafiken återupptas är det inte heller lämpligt att transportera farligt gods eftersom spåren passerar igenom tätbebyggda områden, mycket nära befintlig bebyggelse. I planförslaget lyfts dock behovet att det för vissa utbyggnadsområden kan bli aktuellt att genomföra en riskutredning avseende farligt gods på Stångådalsbanan. Länsväg 687 är ingen utpekad led för transport av farligt gods så riskerna bedöms som små.

Vattenskyddsområde

Utredning pågår för att skapa ett vattenskyddsområde för Råberga vattentäkt i Linköping. Vattenskyddsområdet sträcker

sig till Brokind. Stora Rängen ingår i den sekundära skydds-zonen medan landområdena med avrinning till den sekundära skydds-zonen, ingår i den tertiära skydds-zonen. I planen föreslås inget som har stor miljöpåverkan. Dagvatten från nya områden förutsätts omhändertags lokalt vilket gör att reningen blir bättre än om det släpps orenat ut i sjön.

Riksintressen

Trafikinфраstruktur – Stångådalsbanan

Stångådalsbanan är av riksintresse för järnväg. Stångådalsbanan går från Linköping via Hultsfred till Kalmar. Det är en oelektrifierad järnväg med enkelspår. För närvarande stannar inte pendeltågen i Bestorp.

Nollalternativ:

Orten kompletteras med enstaka bebyggelse.

Bedömningen är att nollalternativet inte påverkar riksintresset Stångådalsbanan.

Planförslag:

Nya områden byggs ut i Bestorp. Läget för en del utbyggnadsområden innebär att antalet passager över järnvägen vid Norrängen ökar. Järnvägspassagen har ljusreglering och bommar och bedöms klara en ökad trafikmängd. Bebyggelsen kommer behöva placeras med ett avstånd från järnvägen för att klara eventuella buller- eller vibrationsstörningar, även med prognoser som inkluderar godstrafik för att järnvägens utvecklingsmöjligheter inte ska inskränkas. Fler boende i stationens närområde ökar resandeunderlaget om stationen åter skulle tas i drift. Planförslaget bedöms därför stärka riksintresset.

Naturvård - Eklandskapet

Bestorp är beläget i riksintresset eklandskapet. I och omkring orten förekommer områden som är av riksintresse för naturvården, värdekärnor i eklandskapet.

Nollalternativ:

Enstaka kompletteringar kan innebära att de övergripande strukturerna och helhetsbilden över utbyggnaden går förlorad med risk för att viktiga stråk eller korridorer mellan områden skärs av. Hur stor risken är för detta, är dock svår att bedöma. Bedömningen är att nollalternativet marginellt kan påverka riksintresset eklandskapet.

Planförslag:

För de utbyggnadsområden som föreslås har hänsyn tagits till de utpekade områdena med särskilda naturvärden som utgör riksintresse för naturvården. Inom dessa föreslås inte någon nybyggnation med ett undantag: den strategiska tomten St2 som delvis berör ett naturvårdsområde. Tomten har ett

strategiskt läge intill befintlig skola som i övrigt omgärdas av naturvårdsområden. Tomtens läge med redan utbyggd trafikinfrastruktur skapar goda förutsättningar för att den ska kunna nyttjas på ett bra sätt. I texten till planen beskrivs att minsta möjliga intrång på naturområdet ska göras så att förekommande naturvärden bevaras.

Sammantaget bedöms planförslaget endast marginellt påverka riksintresset eklandskapet.

Friluftsliv - Kinda kanal med tillhörande sjösystem

Kanalen utgör riksintresse för friluftslivet och sammanbinder sjön Åsunden med Roxen. Intresseaspekter för det rörliga friluftslivet är båtsport, kanoting och kulturstudier. Idag är strandskyddet i vissa avsnitt utökat till 150 meter.

Nollalternativ:

Orten kompletteras med enstaka bebyggelse vilket inte bedöms påverka riksintresset vare sig positivt eller negativt.

Planförslag:

I anslutning till ny bebyggelse i vattennära läge i norra Bestorp belyses vikten av göra stranden tillgänglig för allmänheten. Idag utgör området inget rekreationsområde för allmänheten, men en exploatering kan ge ett bättre underlag för satsningar på ökad tillgänglighet till stranden och vattnet och förbättrade förutsättningar för ett ökat rörligt friluftsliv. Planförslaget bedöms påverka riksintresset positivt.

Totalförsvaret - influensområdet för radaranläggning i Kinda kommun

Bestorp ligger inom influensområdet för Vilebo väderradaranläggning i Kinda kommun. Riksintresset riskerar framför allt att skadas av vindkraftsetableringar för nära väderradarn.

Nollalternativ:

Komplettering av enstaka bebyggelse bedöms inte påverka riksintresset negativt.

Planförslag:

Föreslagen bebyggelse bedöms inte påverka riksintresset negativt.

Samlad bedömning av nollalternativet

Totalt sett bedöms inte nollalternativet medföra någon stor negativ miljöpåverkan, men inte heller underlätta eller verka för att de brister som finns idag hanteras.

Med en komplettering i form av enstaka spridd bebyggelse finns vissa risker, framför allt att den övergripande helhetsbilden saknas vilket på sikt kan påverka miljön till viss del. Bland annat riskerar fler enskilda avlopp att öka de diffusa utsläppen och övergödningen av sjöar och vattendrag. Beroende

på lokalisering, kan enstaka tomter splittra upp åkermarken i mindre enheter och påverka effektiviteten i brukandet negativt. Det bedöms dock inte som ett överhängande problem.

Spridd bebyggelse där en helhetsbild saknas kan även innebära att viktiga stråk eller korridorer för växt- och djurliv påverkas. Bedömningen är dock att nollalternativet endast marginellt påverkar detta. Nollalternativet bedöms inte heller medverka till att miljömålet *God bebyggd miljö* eller *Begränsad klimatpåverkan* uppnås eftersom underlaget för kollektivtrafik eller den service som finns på orten idag inte stärks och med tiden därför riskerar att försämrings.

Riksintressena bedöms inte påverkas av nollalternativet, inte heller människors hälsa och säkerhet eller risk och sårbarhet. Sammantaget bedöms miljökvalitetsmålen endast påverkas marginellt negativt av nollalternativet men det medverkar inte heller till att något mål uppnås.

Samlad bedömning av konsekvenserna av planförslaget

Generellt bedöms planförslaget inte innebära betydande påverkan på riksintressena. Stångådalsbanan får ett utökat kundunderlag som förbättrar förutsättningarna för pendeltågstrafik. Ny bebyggelse placeras med respektavstånd från järnvägen för att minimera risken för bullerstörningar och krav på inskränkningar på järnvägens trafikering.

Riksintresset friluftsliv bedöms inte påverkas negativt. Fler boende i området skapar bättre förutsättningar att iordningställa platser vid vattnet. Det riksintresse som kan påverkas negativt är eklandskapet där utbyggnadsområdena angränsar till värdekärnor. Det är generellt viktigt att den värdefulla naturen i och runt samhället tillvaratas och förvaltas väl eftersom den utgör en viktig del i Bestorps attraktivitet. För att minimera eventuell påverkan på känsliga områden belyses i planförslaget behovet av att vid sådana områden beakta och tillvarata naturvärdena i nästa planskede.

Planförslaget bedöms inte påverka hälsa och säkerhet negativt. Kommunen har en plan för hur förorenade områden ska hanteras och sanering pågår av Bestorp såg. Varken gamla sågområdet eller andra misstänkt förorenade områden berörs av planförslaget. Utbyggnadsområdena bedöms inte heller leda till sådana trafikökningar att det skulle kunna uppstå problem med luftkvaliteten i samhället. Bebyggelse är lokaliserad för att stärka både den befintliga strukturen och kollektivtrafiken.

Idag finns det gårdar med djur i samhällets närhet. Ingen ny bebyggelse föreslås i direkt anslutning till dessa och de bedöms därför inte vara hälsoproblem.

Planförslaget bedöms inte medföra ökad risk för människor att utsättas för översvämning eller farligt gods eller att vattenskyddsområdet påverkas. Inga nya bostadsområden har förlagts till lägen under beräknat högsta flöde. Där områden angränsar till översvämningsbenägen mark har detta angetts

i texten för att det ska uppmärksammas. Inga transporter med farligt gods sker på Stångådalsbanan idag och det är heller inte lämpligt med sådana i framtiden eftersom järnvägen passerar igenom tätbebyggda områden, mycket nära befintlig bebyggelse. I planförslaget påpekas att det kan finnas ett behov av att utreda både buller- och vibrationsstörningar samt risker avseende farligt godstransporter. Länsväg 687 är inte utpekad led för transport av farligt gods. När det gäller vattenskyddsområdet finns inga förslag i planen som bedöms påverka detta. Dagvatten från nya områden förutsätts omhändertas lokalt vilket ger en bättre rening än om det släpps orenat ut i sjön.

En strategisk tomt reserveras för att inte möjligheter till ett strategiskt läge för någon samhällsfunktion på lång sikt ska byggas bort. I planförslaget betonas också vikten av att ny bostadsbebyggelse placeras omsorgsfullt för att skapa attraktiva bostadsmiljöer som också smälter in bra i landskapet. Genom att stödja befintlig service - kollektivtrafik, matbutik med mera - bedöms planförslaget stärka möjligheten att nå miljömålet *God bebyggd miljö*. En mer sammanhållen bebyggelse med närhet till busshållplats och beskrivningen av behovet av förbättringar för att stärka attraktiviteten i kollektivtrafikresandet bedöms också innebära en positiv påverkan på möjligheten att nå miljömålet *Begränsad klimatpåverkan*.

Oavsett om utbyggnad sker enligt planförslaget eller om bebyggelsen blir spridd ska VA-frågan lösas på ett bra sätt. En sammanhållen bebyggelse kan dock kopplas till det kommunala nätet vilket är en långsiktigt hållbar lösning. Bedömningen är att planförslaget bidrar till att nå miljömålet *Levande sjöar och vattendrag*. Med samma argument görs bedömningen att planförslaget även bidrar till möjligheten att nå miljömålet *Ingen övergödning*. Planförslaget motverkar inte heller möjligheten att nå miljömålet *Levande skogar* eftersom utpekade skyddsvärda skogsområden bevaras. I övrigt påverkas inte någon produktionsskog i större utsträckning.

Däremot påverkas miljömålet *Ett rikt odlingslandskap* på grund av att det i planförslaget föreslås en utbyggnad till vissa delar på jordbruksmark. Till viss del påverkas också miljömålet *Ett rikt växt- och djurliv* genom att område St2 delvis berör ett naturvårdsområde.

Samtantaget bedöms planförslaget generellt sett ha en liten påverkan på möjligheten att nå miljömålen, både ur en positiv och ur en negativ synvinkel.

Viktiga frågor att följa upp och bevaka i kommande planarbete är:

- vikten av att anpassa ny bebyggelse till förekommande natur- och kulturvärden,
- buller- och vibrationsstörningar samt risker i anslutning till järnvägen,
- en fungerande VA- och dagvattenhantering som inte påverkar Stora Rängen negativt.

§ 422 Översiktsplan för Bestorp (FÖP), antagande

Dnr KS 2015-868

ÄRENDE

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har sedan hösten 2013 arbetat med att ta fram en översiktsplan för Bestorp. Syftet med översiktsplanen är att ge förutsättningar för en långsiktigt hållbar tätortsutveckling för Bestorp.

Ett förslag till översiktsplan var föremål för samråd under perioden 28 april till 1 juli 2014 och för utställning under perioden 26 februari till 5 maj 2015. Med anledning av de synpunkter som inkom under utställningen har mindre justeringar och kompletteringar av planförslaget gjorts inför antagande.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att förslag till översiktsplan för Bestorp ska antas.

KOMMUNSTYRELSENS BESLUT DEN 20 OKTOBER 2015, § 353

1. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag tillstyrks.

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG TILL KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT DEN 20 OKTOBER 2015, § 353

1. Översiktsplanen för Bestorp antas.
2. Utställningsutlåtande och särskild sammanställning av resultatet av miljöbedömningsprocessen godkänns.

BESLUTSUNDERLAG

Tjänsteskrivelse 2015-09-02 med tillhörande beslutsunderlag.

YRKANDEN

Elias Aguirre (S), Muharrem Demirok (C) och Paul Lindvall (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. **Översiktsplanen för Bestorp antas.**
2. **Utställningsutlåtande och särskild sammanställning av resultatet av miljöbedömningsprocessen godkänns.**

2015-11-03

Beslutet skickas till:
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Linköpings kommun
kommun@linkoping.se

Fördjupad översiktsplan för Bestorp, Linköpings kommun

Rubricerat förslag har insänts till Länsstyrelsen under granskning enligt 3 kap 14§ plan- och bygglagen. Handlingarna utgörs av planbeskrivning med kartor, miljökonsekvensbeskrivning samt samrådsredogörelse.

Detta granskningsyttrande lämnas med stöd av 3 kap 16 § plan- och bygglagen (PBL). Yttrandet är en del av översiktsplanen och ska därför fogas till planen då denna antagits.

Planens syfte är att:

- Skapa förutsättningar för en positiv utveckling i Bestorp
- Redovisa åtgärder som leder till att de politiska målen att hela Linköpings kommun ska vara attraktiv för boende och företagande kan uppnås
- Se till att den framtida utvecklingen i Bestorp är miljömässigt-, ekonomiskt och socialt hållbar.
- Redovisa den framtida mark- och vattenanvändningen inom planområdet samt beskriva hur berörda riksintressen ska beaktas.

Fördjupade översiktsplanen ska utgöra en fördjupning av den kommunövergripande *Översiktsplanen för landsbygden och småorterna*.

LÄNSSTYRELSENS SYNPUNKTER

Allmänt och övergripande om planen

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen upprättar en ny fördjupning av översiktsplanen (FÖP) för Bestorp. Bestorp har med sin befintliga service inom orten goda förutsättningar att utvecklas som en hållbar boendeort. Det lantliga läget pekas, i översiktsplanen, ut som en viktig förutsättning för en bra livsmiljö.

Enligt Länsstyrelsens bedömning uppfyller planförslaget de krav som ställs i 3 kap PBL om översiktsplaners innehåll och tydlighet.

Riksintressen enligt 3 och 4 kap miljöbalken

Planförslaget berör följande riksintressen:

- *Influensområde – Väderradar (Totalförsvarets intressen)*
- *Stoppområde höga objekt – Malmens flottiljflygplats (Totalförsvarets intressen)*
- *Stångådalsbanan (Kommunikationer)*
- *Kinda kanal (Fritidsliv)*
- *Eklandskapet (Naturvård)*

Allmänt

De i planområdet ingående riksintressena beskrivs i ett särskilt avsnitt om riksintressen. Kommunen redogör på ett bra sätt respektive områdes värden samt hur kommunen avser att beakta dem.

Länsstyrelsens bedömning av påverkan på riksintressen i specifika delar redovisas nedan.

Kommunikationer

Inom planområdet finns ett riksintresse för kommunikationer (3 kap 8§ miljöbalken):

- Stångådalsbanan

Stångådalsbanan går från Linköping till Kalmar och är av nationell betydelse. Banan trafikeras av persontåg på hela sträckan samt godståg på delar av sträckan.

Länsstyrelsen bedömer att riksintresse för kommunikationer tillräckligt har beaktats i översiktsplanen.

Naturvård

Inom planområdet finns ett riksintresse för naturvården (3 kap 6§ miljöbalken):

- Eklandskapet Linköping-Åtvidaberg

Sedan samrådsskedet har ytterligare områden för bostäder tillkommit i planen. Flera av de tidigare föreslagna samt tillkomna utvecklingsområdena ligger mellan och i anslutning till värdekärnor i eklandskapet. Länsstyrelsen har i samrådsskedet påpekat att det är av stor vikt att planeringen och utformningen av områdena i anslutning till värdekärnor sker på sådant sätt att ekologiska samband mellan områdena, spridningsmöjligheter för arter samt möjligheter till fortsatt hävd inte försämras. Att värdekärnor idag utgör öar i ett jordbrukslandskap innebär inte att spridningsmöjligheter för eklandskapets arter saknas. Delar av B6/LIS27-området ligger inom en del som utgör värdekärna för riksintresset Eklandskapet. Länsstyrelsen anser inte att ny bebyggelse/exploatering är möjlig inom värdekärnan. I övrigt anser Länsstyrelsen att bebyggelse kan ske inom områdena B2-B6 men förutsätter att omfattning, utformning, hänsyn och att behoven av kompensation genom exempelvis nyplantering studeras vidare vid detaljplanering. Med en genomtänkt och anpassad framtida bebyggelseplanering kan fortsatt hävd möjliggöras av områdena samt spridningsmöjligheter mellan värdekärnorna stärkas.

Efter samrådsskedet har område B1, Norrängen, tillkommit som *Inriktning för befäst bebyggelseområde*. Länsstyrelsen ser positivt på att förtätning av området prövas i detaljplan. Detaljplaneprocessen är ett lämpligt forum för att göra avvägningar mellan olika intressen inom området.

Sedan samrådsskedet har Länsstyrelsen lämnat förslag till Naturvårdsverket på ytterligare Natura 2000-områden. Ett av de föreslagna områdena, Skaggebo, berör planområdets norra del.

Friluftsliv

Inom planområdet finns ett riksintresse för friluftsliv (3 kap 6§ miljöbalken):

- Kinda Kanal

Stora Rängen med strandområden inom 150 meter in på land utgör riksintresse för friluftslivet och ska därmed skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada områdets kvalitéer för rörligt friluftsliv.

Länsstyrelsen bedömer att planens intentioner övervägande stärker riksintresset för friluftsliv samt att riksintresset har beaktats tillräckligt i översiktsplanen.

Totalförsvarets intressen

Inom planområdet finns riksintresse för totalförsvaret (3 kap 9§ miljöbalken):

- *Influensområde – Väderradar*
- *Stoppområde höga objekt – Malmens flottiljflygplats*

Länsstyrelsen bedömer att riksintresse för totalförsvaret tillräckligt har beaktats i översiktsplanen.

Hälsa och säkerhet

Enligt kommunen kommer frågor om hur miljö- och riskfaktorer ska beaktas att behandlas senare, i ett tillägg till översiktsplanen. Länsstyrelsen ser det som mycket angeläget att ett sådant tillägg kommer till stånd.

Miljökvalitetsnormer

Länsstyrelsen har inget att erinra mot planens ställningstaganden beträffande miljö-kvalitetsnormer.

Mellankommunal samordning

Länsstyrelsen har inget att erinra mot förslaget vad avser mellankommunal samordning.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS)

Bestorp har idag service i form av skola, handel, kollektivtrafik etc samt ett attraktivt läge vid Stora Rängen varför orten bedöms ha goda förutsättningar för bebyggelseutveckling. Länsstyrelsen anser därför att Bestorp är en ort där LIS-reglerna varken är nödvändiga eller tillämpbara.

Inom Bestorp har tre LIS-områden pekats ut, ett för bostäder (B6/LIS27), ett för bad/friluftsliv (LIS25) samt ett för bryggor (LIS26). Länsstyrelsen stödjer generellt en bebyggelseutveckling i enlighet med respektive syfte för de utpekade LIS-områdena. Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning i att det är viktigt med en helhetssyn när prioriterade områden för tillgängliggörande av stränder pekats ut. Dock anser Länsstyrelsen att bostäder och anläggningar ska prövas i enlighet med de särskilda skäl som anges i 7 kap 18 c § miljöbalken och inte med stöd av gällande LIS-regler.

Under förutsättning att anpassningar sker till lokala förutsättningarna bör anläggningar för tillgänglighet för friluftslivet kunna göras utan att negativt påverka eklandskapet värden. Vid planering för tillgänglighet bör även behov av tillkommande anläggningar, vilka inte anges i utvecklingsområdena, så som anslutningsvägar, parkering etc. beaktas och anpassas så att de inte inverkar negativt på värdekärnorna, skapar barriärer för samband mellan värdekärnor eller försvårar hävd av området.

Vid en dispensprövning eller detaljplaneläggning inom dessa områden kommer Länsstyrelsen kräva att andra godtagbara särskilda skäl, än 7 kap 18d § miljöbalken, redovisas.

Olyckor, översvämning och erosion

Kommun påpekar att klimatanpassning kommer att hanteras i ett tillägg till ÖP som behandlar miljö- och riskfaktorer. Länsstyrelsen vill understryka vikten av att ett sådant tillägg arbetas fram och att översiktsplanens ansatser för att klara dessa frågor följs upp i det fortsatta planerings- och projekteringsarbetet. Vid konstaterad risk i ÖP skall hänsyn tas i detaljplan o bygglovsgivning.

Underlag i form av översvämningsscenarier togs fram 2010 för känsliga områden. Kommunen noterar att kompletterande utredning 2014 för Bestorp kan behövas vid eventuell exploatering. Det är viktigt att dessa undersökningar inkluderar klimatförändringarnas effekter.

- Behov av att analysera för eventuellt ökade nederbördseffekter på dag- och dräneringsvatten
- Avstånd från sjöar och vattendrag
- Ledningsnät belägna under vattennivå i sjöar o vattendrag
- Flödesstopp i avloppssystem
- Områden med markföroreningar kan påverkas av ökade flöden
- I all ny bebyggelse ska hållbarhetsaspekterna beaktas utifrån ökad nederbörd och högre temperaturer

ÖVRIGT

Försvarsmakten har lämnat ett yttrande daterat 2015-03-26 vilket bifogas.
Länsstyrelsen delar verkens synpunkter.

Trafikverket har haft tillfälle att yttra sig. Trafikverket har inget att erinra.

I handläggningen av detta yttrande har förutom undertecknad deltagit samhällsbyggnadsdirektör Jan Persson (kultur- och samhällsbyggnadsenheten), byrådirektör Göran Thunberg (miljöskydds-enheten), biolog Ulrika Larsson (naturvårds-enheten) lantbrukskonsulent Anders Eliasson (lantbruks-enheten), klimatanpassningssamordnare Anna Bratt (kultur- och samhällsbyggnads-enheten) samt antikvarie Bertha Ekstrand Amaya (kultur- och samhällsbyggnads-enheten)

Kristina Zetterström
Länsråd

Maria Kromnow
Samhällsplanerare

Bilaga:
Försvarsmaktens yttrande 2015-03-26

Kopia till:
Försvarsmakten
Trafikverket
Länsledningen
NVE, MSE, LBE, KSE

Ert tjänsteställe, handläggare	Ert datum	Er beteckning
Linköpings kommun, miljö- och samhällsbygg Matilda Westling	2015-02-26	KS2012-558
Vårt tjänsteställe, handläggare	Vårt föregående datum	Vår föregående beteckning
Emelie Aspeheim-Spreizer, 08-788 84 40, Emelie.Aspeheim-Spreizer@mil.se	2014-05-27	FM2014-4856:3

Utställning fördjupad översiktsplan för Bestorp, Linköpings kommun, Östergötlands län

Försvarsmakten har inget att erinra i rubricerat ärende förutsatt att byggnadshöjden ej överstiger 45 meter.

I FÖP.ens underlag så framkommer ej detaljerat förslag över vilka byggnadshöjder som kan bli aktuella för planområdet. Försvarsmakten kommer framföra erinran i de fall byggnadshöjden överstiger 45 meter då planområdet som den fördjupade översiktsplanen redogör för, är lokaliserat inom ett av Försvarsmaktens beslutade stoppområden. Med stoppområde menas att inga höga objekt får uppföras inom stoppområdet. Höga objekt definieras enligt Luftfartslagen som:

- De objekt vars totalhöjd överstiger 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse,
- De objekt vars totalhöjd överstiger 45 meter inom sammanhållen bebyggelse. Före detta luftfartsverket numera LFV definierar sammanhållen bebyggelse utifrån Lantmäteriets översiktskarta i skala 1:250 000. Tätort anges i gult på kartan.

Planområdet ligger även inom influensområdet för väderradar, vilket beskrivs enligt utställningshandlingar sid. 48 och myndigheten får vid detaljplaneprocess analysera ärendet utifrån väderradarnas influensområde.

Bramer, Camilla

Tjf. delprocessledare fysisk planering, produktionsledningens infrastrukturavdelning

Handlingen är fastställd i Försvarsmaktens elektroniska dokument- och ärendehanteringssystem.

(EAS)

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	E-post, Internet
Högkvarteret 107 85 Stockholm	Lidingövägen 24	08-788 75 00	08-788 77 78	exp-hkv@mil.se www.forsvarsmakten.se/hkv

Sändlista

Linköpings kommun

kommun@linkoping.se

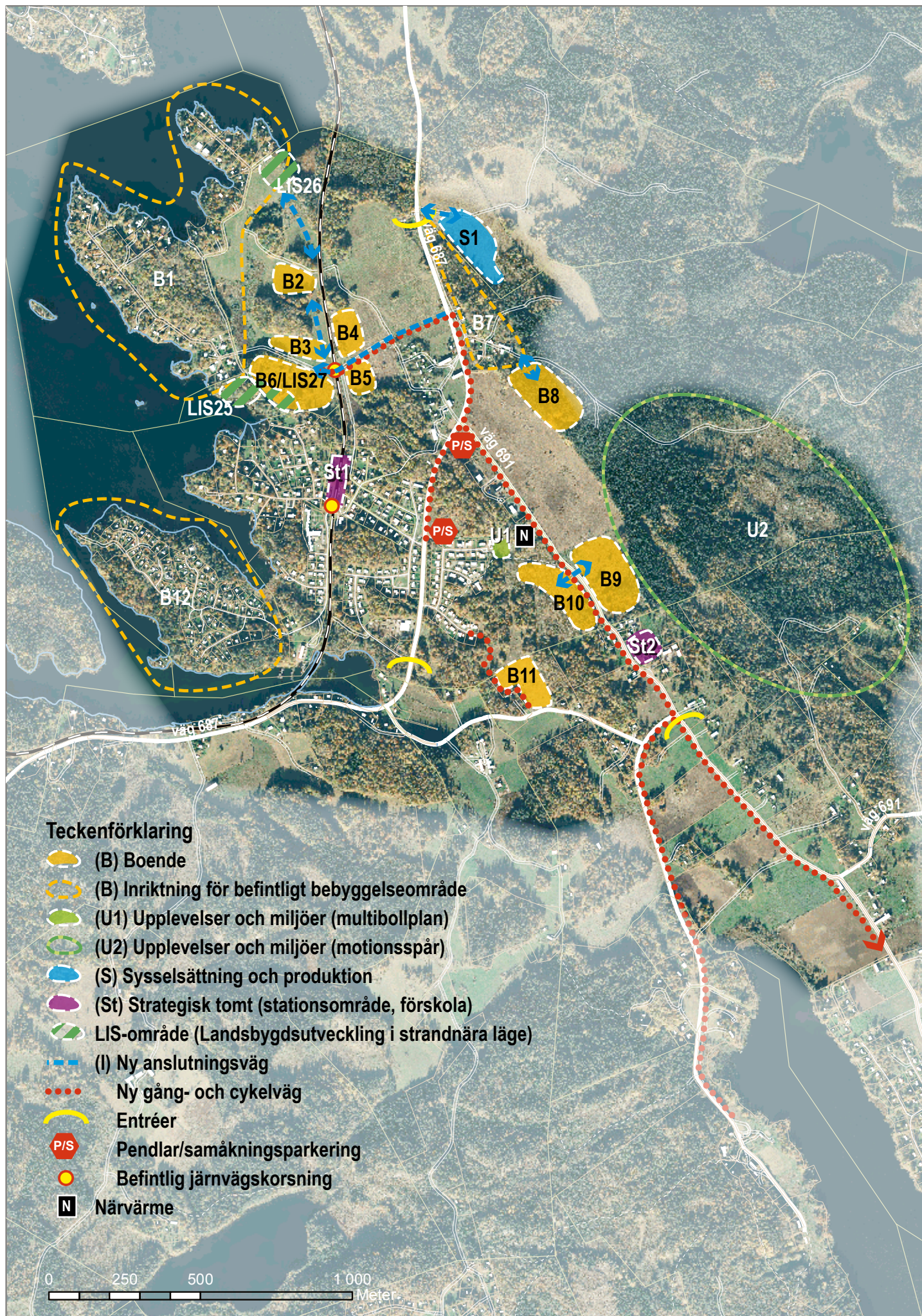
För kännedom

Länsstyrelsen i Östergötlands län
HKV PROD FLYG
Avsedd för Ulf E. Mattsson
Fortifikationsverket

ostergotland@lansstyrelsen.se

fysplan@fortifikationsverket.se

Plankarta/utvecklingskiss

Linköping

Där idéer blir verklighet

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen